

BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEKLERİ YAYIN ORGANI

BATI TRAKYA'NIN SESİ

MART-NİSAN 1989, YIL:2, SAYI: 9 FİYATI: 5000 TL.



BATI TRAKYA TÜRKLERİ 18 HAZİRAN 1989 SEÇİMLERİNE

BAĞIMSIZ LİSTELERLE KATILILIYOR

ÖZAL: "YUNANİSTAN MÜFTÜ TAYİN EDEMEZ"



Doktor Sadık Ahmet Yunanlıların sürdüğü Türk mezarlığından çıkan atalarımızın kemiklerini gösteriyor.

Bak bir türlü tükenmiyor Türklüğe olan kini
Asla engel olmuyor, ne kitabı, ne dini
Sarıyor zulmü her an artarak dalga dalga
Yerin üstündekini, yerin altındakini....

M.Nejat Sefercioğlu



BATI TRAKYA'NIN SESİ

Adres: Beşirağa Tekkesi Sok. No: 7 Cağaloğlu-İstanbul Tel: 527 68 57

(İKİ AYDA BİR YAYINLANIR)

MART-NİSAN 1989

9

- Sahibi** Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezi Adına
Tahsin Salihoğlu
- Yazı İşleri Müdürü** Halit Eren
- Akademik Kurul** Prof.Dr. Kemal Karpat
Prof.Dr. Oktay Aslanapa
Prof.Dr. Ali Alpaslan
Doç.Dr. Abdülhaluk Çay
Prof.Dr. Mustafa Erkal
Doç.Dr. Yusuf Halaçoğlu
Doç.Dr. Cevdet Küçük
Doç.Dr. Ümit Meriç
Doç.Dr. Özcan Mert
Doç.Dr. Cihat Özönder
Y.Doç.Dr. İhsan Şahin
Y.Doç.Dr. Feridun Emecen
Y.Doç.Dr. Nejat Sefercioğlu
Y.Doç.Dr. M.Süreyya Şahin
Dr. Aydın Yüksel
Dr. Mustafa Rumelili
- Temsilciliklerimiz**
- Adapazarı** Atatürk Bulvarı Bulvar İşhanı Kat: 4 No: 52
Ankara Akay Cad. 20/4 Bakanlıklar Tel: 125 77 87
- Bursa** Atatürk Cad. Vakıflar İşhanı Kat: 4 No: 409 Tel: 22 40 49
İzmir 1362. Sok. No: 26 Blok/B Kat: 4 No: 405 Kerimhan
Tel: 25 28 06 Basmahane
- İzmit** Fethiye Cad. Gökseller Pasajı Üst Kat Tel: 11 08 77
Bakırköy İskele Cad. Rüya Sok. No: 3/1 Tel: 542 14 02
- Zeytinburnu** Telsiz Mah. Balıklı yolu üzeri Batı Trakya Camii Pasajı Tel: 558 33 80
K.K.Türk Cumhuriyeti Sabahattin Egeli: P.K. 175 Girne
B.Almanya Schwanthaler St. 155 8000 München 2 Tel: (89) 502 42 33
- Reklam Fiyatı** Arka kapak: 600.000 TL., İç Kapaklar: 500.000 TL.
İç Sahifeler: 300.000 TL. (Tam Sahife)
- Fiyatı** 5.000 TL.
- Abone Ücreti** Yıllık (6 sayı) 30.000 TL.
- Abone Hesap No** Türkiye İş Bankası Türbe Şubesi 1056 30440 0026237
Nolu Hesap Cağaloğlu-İstanbul

Yazılardaki fikirler yazarlarına ait olup, dergiyi bağlamaz ve derginin aynı fikri taşıdığı anlamına gelmez.

BATI TRAKYA'NIN SESİ zikredilerek iktibas edilebilir.

Yazı İşleri gönderilen yazıların değerlendirilmesinde bazı düzeltmeler ve kısaltmalar yapılabilir.

Bu sayı Yıldızlar Ofset (İstanbul) tesislerinde 2000 adet olarak basılmıştır.

BATI TRAKYA'NIN SESİ dergisinin kapak ve iç grafik düzeni, dizgi, film ve grafik uygulama çalışmaları
MARMARA REKLAM tarafından yapılmaktadır. Tel: 520 86 88

İÇİNDEKİLER

3

Editör'den

18 Haziran 1989 Genel Seçimleri

4

Gümülcine'de Bağımsız Liste Kuruldu

6

Rodop İli Seçmenlerine Duyuru

7

Dr. Sadık Ahmet'e Üç Soru, Üç Cevap

8

İskeçe'de de Bağımsız Liste İlan Edildi

Müftülük Olayları

10

Özal "Yunanistan Müftü Tayin Edemez"

11

Kamuoyuna Duyuru!

13

Müftülük Kanunu Tasarısı

15

Yunan Yönetimi, Batı Trakya'da Türklerden Müftülük Seçim Hakkını Almak İstiyor

Toprak Gasbı Olayları

16

Batı Trakya'da Türkler'in Toprakları Elllerinden Alınıyor

18

Karacaoğlan Köyü Tarihi Bir Toplantıya Sahne Oldu.

21

Gökçeler'de Olay

Gençlik Kurultayı

22

Batı Trakya Türkleri 1. Gençlik Kurultayı Yapıldı.

23

Kurultay Münasebetiyle Dağıtılan Basın Bülteni

24

Genel Başkan Tahsin Salıhoğlu'nun Konuşması

İnceleme

28

Batı Trakya Türkleri Edebiyatı

Feyyaz Sağlam

Batı Trakya Türk Büyükleri

34

Gümülcineli Ahmed Âsım Efendi

Cevat İzgi

Batı Trakya Semineri

36

Bir Toplantının Ardından

Bursa'da Miting

38

Bursa'da Yunan Mezalimi Lanetlendi

Haberler

40

EDİTÖRDEN

Değerli Okuyucularımız;

9. sayımızla yeniden sizlerin huzuruna çıkmanın sevinç ve heyecanı içindeyiz. Gayemiz, sizlere Batı Trakya Türkü'nün problemlerini, sevinçlerini (!) en güzel şekilde aktarmak, Türk ve Dünya kamuoyunun gözleri önüne sermektir. Elimizden geldiğince bu gaye doğrultusunda çalışmaya gayret ediyoruz.

Batı Trakya'da zorunlu istimlâk, mezarlıklara saldırı, dövme olayları vs. gibi birbiri ardına gelişen olaylar, milletlerarası antlaşmaları hiçe sayan Yunan hükümetinin Batı Trakya'da yaşayan Müslüman-Türk Azınlığını sistemli bir şekilde sindirmeye ve yok etmeye çalıştığı apaçık göstergesidir. Ancak Batı Trakya Türkü, kendi arasında oluşturduğu birlik ve beraberlikle kendisine yapılan bu tür çirkin saldırı ve tecavüzlere gereken cevabı vermiş, aynı şekilde bundan sonra da verecektir.

Batı Trakya Türkü, yıllardır ekip biçtiği, atalarından kalma özbeöz topraklarının Yunan hükümetince istimlâk kararı alınması üzerine Karacaoğlan köyünde önce bir toplantı, ardından da sözkonusu kararı protesto için "29 Ocak 1988 yürüyüşü" nün ruhunu taşıyan muhteşem bir yürüyüş yapmıştır.

1985 yılında Gümülcine Müftüsü Hafız Hüseyin Mustafa'nın vefatı üzerine boşalan müftülük makamına, hakkı olmadığı halde Yunan hükümetinin müdahale etmesi ve müftü tayinine kalkışması, mevcut problemlere bir yenisini katmıştı. T.C. Başbakanı Sayın Turgut ÖZAL, konuyla ilgili olarak Yunanistan'da yayınlanan "AGORA" dergisine verdiği demeçte, "Yunan hükümetinin müftü tayin edemeyeceğini, kendi dini liderlerini bizzat orada yaşayan Türklerin kendilerinin seçmesi gerektiğini" söylemesi, konunun kamuoyu ve Batı Trakya Türkleri tarafından da iyice anlaşılmasına vesile olmuştur. Bu aşamadan sonra Müftülük seçiminin tamamen Batı Trakya'da yaşayan Türkler tarafından yapılması en doğru ve adil yol olsa gerektir.

18 Haziran 1989, Yunanistan'da milletvekili genel seçimlerinin yapılacağı tarih. Bu tarih, Yunanistan için olduğu kadar, Batı Trakya'da yaşayan Türkler için de oldukça önemli. Çünkü Azınlık toplumunun tüm sorunlarının çözülmesi, gerektiğinde Avrupa Parlamentosuna götürülmesi, ancak kendi içinden seçilecek milletvekillerinin çalışma ve gayretine bağlıdır. Bunun için Gümülcine ve İskeçe gibi vilayetlerde "bağımsız listeler" oluşturuldu. Batı Trakya Türkünün milletvekili adayları seçimlere bu listelerden girecekler, Allah'ın da izniyle muzaffer olarak çıkacaklardır. Temennimiz, bütün soydaşlarımızın Azınlık temel sorunlarının çözümü bu yoldan geçeceği için bir araya gelerek, oylarıyla kendilerini desteklemeleridir.

Bu sayımızda yukarıda bahsettiğimiz temel meseleler yanında çeşitli haberler, yorumları ve Feyyaz Sağlam'ın "Batı Trakya Türkleri Edebiyatı" gibi inceleme yazıları mevcut. Beğenerek okuyacağınızı umuyoruz.

Daha iyiye ve güzele ulaşmak dileği ile...

BATI TRAKYA'NIN SESİ

Batı Trakya Türkleri Seçimlere Bağımsız Listelerle Katılıyorlar:

Gümülcine'de Bağımsız liste kuruldu

Batı Trakya Türkleri seçimlere bağımsız liste ile giriyor. Doktor Sadık Ahmet, Avukat Sabahattin Emin ve Gazeteci İsmail Rodoplu, bir araya geldiler, elbirliğiyle bağımsız "güven" listesinde birleştiler ve 18 Haziran seçimlerine katılmaya karar verdiler. Büyük bir azimle politik hayata ilk adımlarını atan üç politikacımızla iftihar ediyoruz.



*Seçimlere bağımsız "güven" listesi ile katılan millervekili adaylarımız.
Dr. Sadık Ahmet, Av. Sabahattin Emin ve Gazeteci İsmail Rodoplu*

Bağımsız "GÜVEN" listesi, yıllardan beri Azınlık insanımızın dilinde dolaşan ve zihninde oluşan köklü bir arzunun sonucudur. Bu kutsal arzuyu hedefine ulaştırmak amacıyla siyasete giren üç adayımızın politik geçmişleri ve siyasi partilerle ilişkileri yoktur. Azınlık ta-

rihimizde, tertemiz bir geçmişle övünmek ve ümit dolu bir geleceğe güvenmek yalnız "GÜVEN" listesinin adaylarına nasip olmuştur.

Güçlü bir ittifak halinde, toplumumuzun kaderinde yeni bir çığır açmak azmiyle başa geçen üç politikacımız, yayınladıkları DUYU-

RU'dan sonra şu açıklamayı yapmışlardır: "18 Haziranda yapılacak olan milletvekili seçimlerine üç kişilik bağımsız bir liste halinde katılmaya karar vermiş bulunuyoruz.

Üç ayrı meslekten üç arkadaş baş-başaya verdik, önümüzdeki genel seçimlerin önemini değerlendirdik, bağımsız milletvekili seçilmenin zaruretine inandık ve bağımsız "GÜVEN" listesini kurmaya karar verdik.

Askeri Cunta döneminde yoğunlaşan haksızlıkların ve baskıların, 1974 sonrası demokratik dönemde de bütün gücüyle devam etmesi halkımızı bilinçlendirmiş, Yunanistan Meclisinde, parti baskılarından sıyrılmış, Azınlığın çilesini haykıracak bağımsız bir sesin zaruretine inandırmıştır. Bu kutsal inancın hakkını vermek görevini biz üstleniyoruz.

Şimdiye kadar sağ ve sol partilere verilen oylarla seçilen Azınlık

milletvekilleri, parti disiplinleri içinde sindirilmişlerdir, parti çıkarları uğruna kurban edilmişlerdir ve bize yapılan haksızlıkların devam etmesinde birer vasıta olarak kullanılmışlardır.

“GÜVEN” listesinin mimarları olarak biz, parti saflarında yer almaya, parti çarklarının içinde ezilmeye ve bizi topraklarımızdan koparmak isteyenlerin arasında silinmeye HAYIR! diyoruz. Demokrasinin kendi şartları içinde, medeni bir mücadeleye girmek azmiyle, haksızlıklara karşı göğüs germeye insanca yaşamamıza mani olan engelleri aşmaya EVET diyoruz.

Bağımsız “GÜVEN” listesinin Meclise götüreceği güçlü ses, bize Lozan Andlaşmasında ve Yunanistan Anayasasında tanınan hakları haykıracaktır, hür dünyanın dikkatini Batı Trakya üzerine çekecektir. Bağımsız “GÜVEN” listesinin kesin hedefi, Batı Trakya gerçeğini bütün açıklığıyla, insanı insan olarak tanıyan, hakkı hak bilen ve insan ayırımına karşı çıkan uluslararası kuruluşların önüne sermektir. Önce Allah’a sonra da Soydaşlarımızın oylarına güvenerek ağır bir görevi üstlenmiş bulunuyoruz. Seçim gününe kadar seçmenlerimizle konuşmak fırsatımız olacaktır. Soydaşlarımızla daha yakından tanışmak ve dertleşmek gücümüze güç katacaktır, kutsal mücadelemize ışık tutacaktır. Azınlık insanının güvencesiyiz. Dinimiz, dilimiz, geleneğimiz, çilemiz ve hedefimiz birdir. Bu birliğin dışına çıkmamızı gerektirecek hiçbir sebep yoktur, bağımsız “GÜVEN” listesinde birleşmemizi gerektiren pek çok sebepler vardır.

Siyasi partilerin kısıkaçlarına girmeyi peşinen kabul etmeyen ve şimdiye kadar hiç bir siyasi partiye ilgi duymayan Üç Azınlık ferdi sıfatıyla Rodop İlindeki Müslüman Türk seçmenin huzuruna çıkıyoruz, temsilcisi olmak istediğimizi duyuruyoruz. Güçlü olmak için, haksızlıklara göğüs germek için, soydaşlarımızın bütün oylarını istiyoruz, tek bir Azınlık oyunun “GÜVEN”

listesinin dışında kalmasını uygun bulmuyoruz. Bütün oyların bağımsız “GÜVEN” listesine verilmesi, bize yapılan haksızlıkların göstergesi olacaktır, problemlerimize çözüm getirecektir ve zedelenmiş olan toplum haysiyetimizi kurtara-

caktır. Bu azim ve güvenle yola çıkıyoruz, bütün Azınlık seçmenini yanımızda görmek istiyoruz.”

Bağımsız “GÜVEN” listesinin fedakâr adaylarını candan kutluyoruz, kendilerine başarılar diliyoruz.



Güven Listesi Adaylarına Propaganda izni verilmiyor!..

Son aldığımız habere göre, Gümülcine bağımsız “Güven Listesi” milletvekili adayları Dr. Sadık Ahmet, Avukat Sabahattin Emin, Gazeteci İsmail Molla (Rodoplu) ile Vaaz ve İrşad Heyeti Üyesi, Batı Trakya Yüksek Tahsilliler Derneği Genel Sekreteri ve Gümülcine Belediye Azası Ahmet Hacıosman’dan oluşan bir heyet, seçimler münasebetiyle “Yasak Bölge” diye tanımlanan Batı Trakya’nın dağlık kesimine gitmek için yetkili mercilere izin müracaatında bulunmuşlar, ancak Gümülcine Emniyet Müdürlüğü yetkilileri sözkonusu heyete Türk oldukları gerekçesiyle gerekli izni vermemiştir.

RODOP İLİ SEÇMENLERİNE DUYURU

Biz, aşağıda açık isim ve imzaları bulunan Avukat Sabahaddin Emin, Doktor Sadık Ahmet ve Gazeteci İsmail Molla (Rodoplu) 18 Haziran 1989 tarihinde ülkemiz Yunanistan'da yapılacak genel Milletvekilliği seçimlerine "GÜVEN" adını verdiğimiz üç kişilik Bağımsız bir Türk listesi ile katılmaya karar verdik.

Esasen 1967 askeri cunta ile yoğunlaşan Batı Trakya Türk Müslüman Toplumunun çilesi, 1974'te Yunanistan'da yeniden kurulan çok partili demokratik sistem içerisinde de sistemli olarak günümüze kadar gelmiş, ister sağ ister sol parti iktidarlarında her parti Batı Trakya Türkünü asırlar boyu yaşadığı bu topraklardan söküp atma yarışına girişmiştir. Batı Trakya Türkü hakkında uyguladıkları bu yok etme planlarına bizden aldığı Ahmet Mehmetleri de alet ve kurban etmiş olmaları Batı Trakya Türkünün kendi vicdan ve kendi sesini arayıp bulmağa itmiştir.

Yıllarca birikmiş haksızlık, ayırım ve baskılara karşı kendi sesi ve kendi gücüyle mücadele etmenin şart ve zorunlu olduğuna inanan Rodop İli Azınlık seçmeni, BAĞIMSIZ LİSTE'nin kurulmasıyla gurur duyacak ve onu var gücüyle destekleyecektir.

Zira, 1974'den 1981'e kadar 7 yıllık Yeni Demokrasi iktidarı, 1981'den 1989'a kadar süregelen Pasok Partisi iktidarlarının Batı Trakya Türk toplumu üzerindeki gayri kanuni ve gayri insanı uygulamaları hepimiz tarafından gayet iyi bilinmektedir. Fakat ne yazık ki bu uygulamalar karşısında Azınlık milletvekillerinin parti korkusu ile parti menfaatlerini, bu çilekeş toplumun menfaatlerinden üstün tutması, Azınlık insanının partilerde yer alacak olan adaylara güvenini temelinden sarsmış ve yıkmıştır.

Çünkü, "Ben sizin dertlerinizi Mecliste ve hür dünyaya insanları önünde dile getireceğim" diyerek yola çıkan ve maalesef milletvekili olduktan sonra temsil et-

tiği çilekeş Türk toplumundan çok, gölgesinde bulunduğu siyasi partiyi ve kendi şahsi menfaatlerini koruyan milletvekillerine ihtiyacı yoktur Batı Trakya Türk seçmeninin.

20 yılı aşkın bir zamandan beri, kendi doğduğu, büyüdüğü, her türlü vatandaşlık görevlerini eksiksiz yerine getirdiği bu vatanda, Batı Trakya Türk'ü bir yabancı muamelesi görmüş, hak ve hukuku çiğnenmiş, onur ve gururu zedelenmiş adeta vatanında istenmeyen bir toplum haline getirilmiştir.

1923 Lozan Andlaşmasıyla güvence altına alınan taahhütler, ülkenin her vatandaşa tanıdığı haklar ve nihayet günümüz insanına insan olarak yapılması gereken muameleler çok görülmüştür insanımıza...

Bütün bu acı gerçekleri gören, toplumumuzla birlikte acıları tâ yüreğinde sezen biz alınları ak, yürekleri pak üç Azınlık evladı, üç dost, önce ALLAH'a sonra da yüreğinde buram buram Türklük ve Müslümanlık yaşatan, siz değerli soydaşlarımızın güven ve desteğine güvenerek yola çıkmağa, toplumumuzu hakkıyla temsil edecek Bağımsız "GÜVEN" Listesini kurmağa karar verdik.

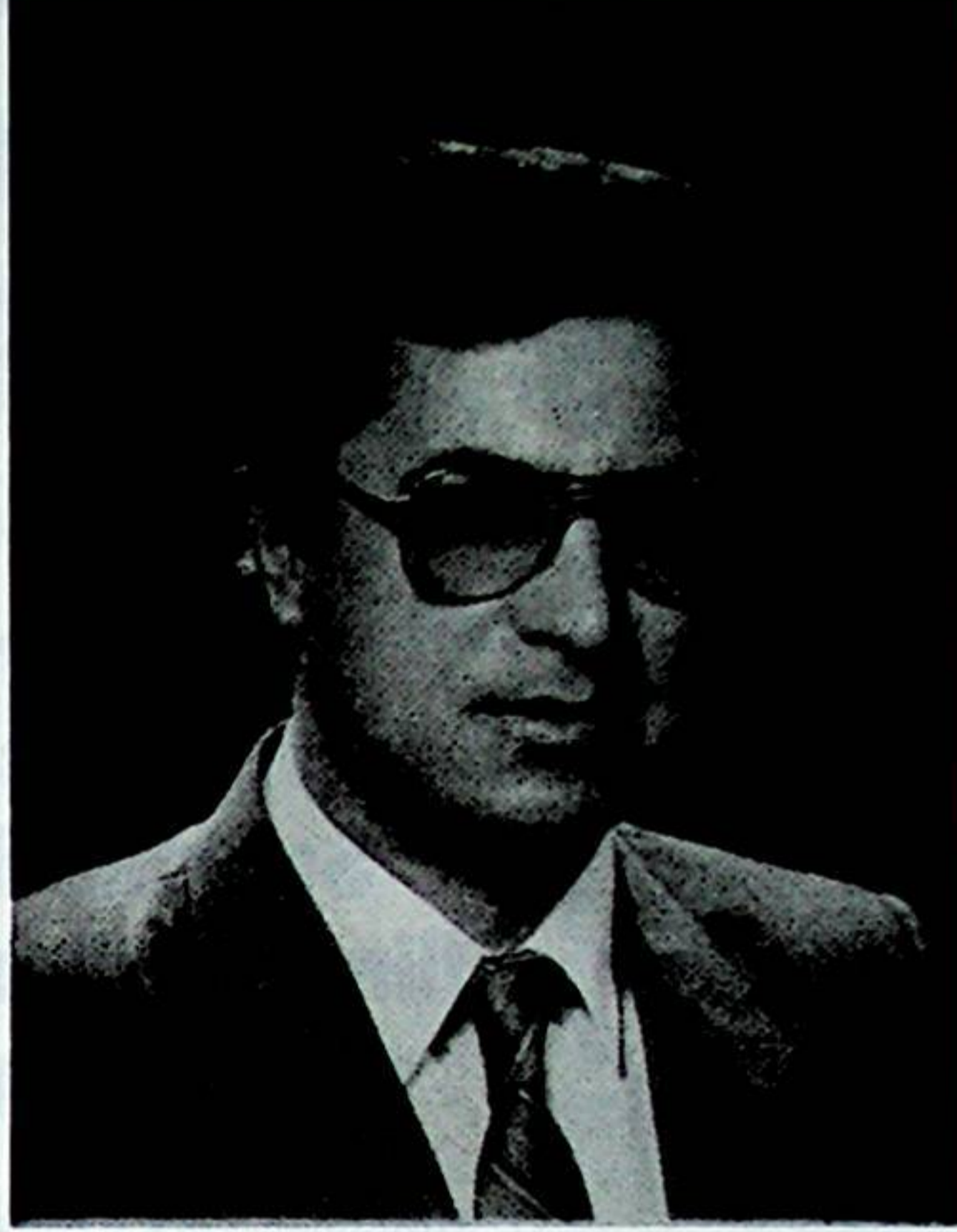
Allah'ın izni ve sizin desteğinizle yirmi yılı aşkın bir zamandan beri idarecilerimizin insafsızca üzerimize yüklediği bu insanlık dışı muameleleri önce vatanımızın en yüksek makamlarına, sonra da hür dünyanın en yüksek kuruluşlarına duyurmağa ve buralara kadar davet edip getirerek İdarecilerimizin marifetlerini sergilemeğe azmettik.

Hem de ne bir partiye, ne de bir patrona değil, sadece ve sadece davamızın haklılığına inanmış insanlar olarak gücümüzü aldığımız sizlere sadece sizlere güvenerek yola çıktık.

Allah doğruların yardımcısıdır.

**DOKTOR SADIK AHMET
AVUKAT SABAHADDİN EMİN
İSMAİL MOLLA (RODOPLU)**

18 HAZİRAN GENEL SEÇİMLERİ



Dr. Sadık Ahmet

Dr. Sadık Ahmet'e Üç Soru Üç Cevap

• *Sayın Dr. Sadık Ahmet, sizleri böyle bağımsız bir liste "Güven Listesi" oluşturmağa iten düşünce nedir?*

-Doğup büyüdüğümüz ülkede iktidar ve muhalefet tarafından ırkımız inkar edilir ve bütün insanlık dışı baskılar bizlere uygulanırsa pek tabii ki bizler, toplum olarak, demokrasinin getirdiği bazı hakları kullanmak zorunda kalırız. Bunlardan biri de bağımsız bir liste halinde seçimlere girmek ve bu şekilde bizlere yapılan baskıları, hiçbir partiden fayda olmadığını, Türk olduğumuzu oylarımızla yönetime ve dünya kamuoyuna duyurmaktır. Aynı zamanda seçilecek milletvekili partiye değil kendi toplumuna bağlı olacaktır.

• *Sayın Dr. Sadık, listenizden bağımsız milletvekili seçildiğiniz takdirde, Batı Trakya halkına diğer siyasi partilere bağımlı olan adayların ele almaktan çekindikleri hangi konuları ele almayı düşünüyorsunuz?*

-Milletvekili seçildiğim takdirde ertesi günü

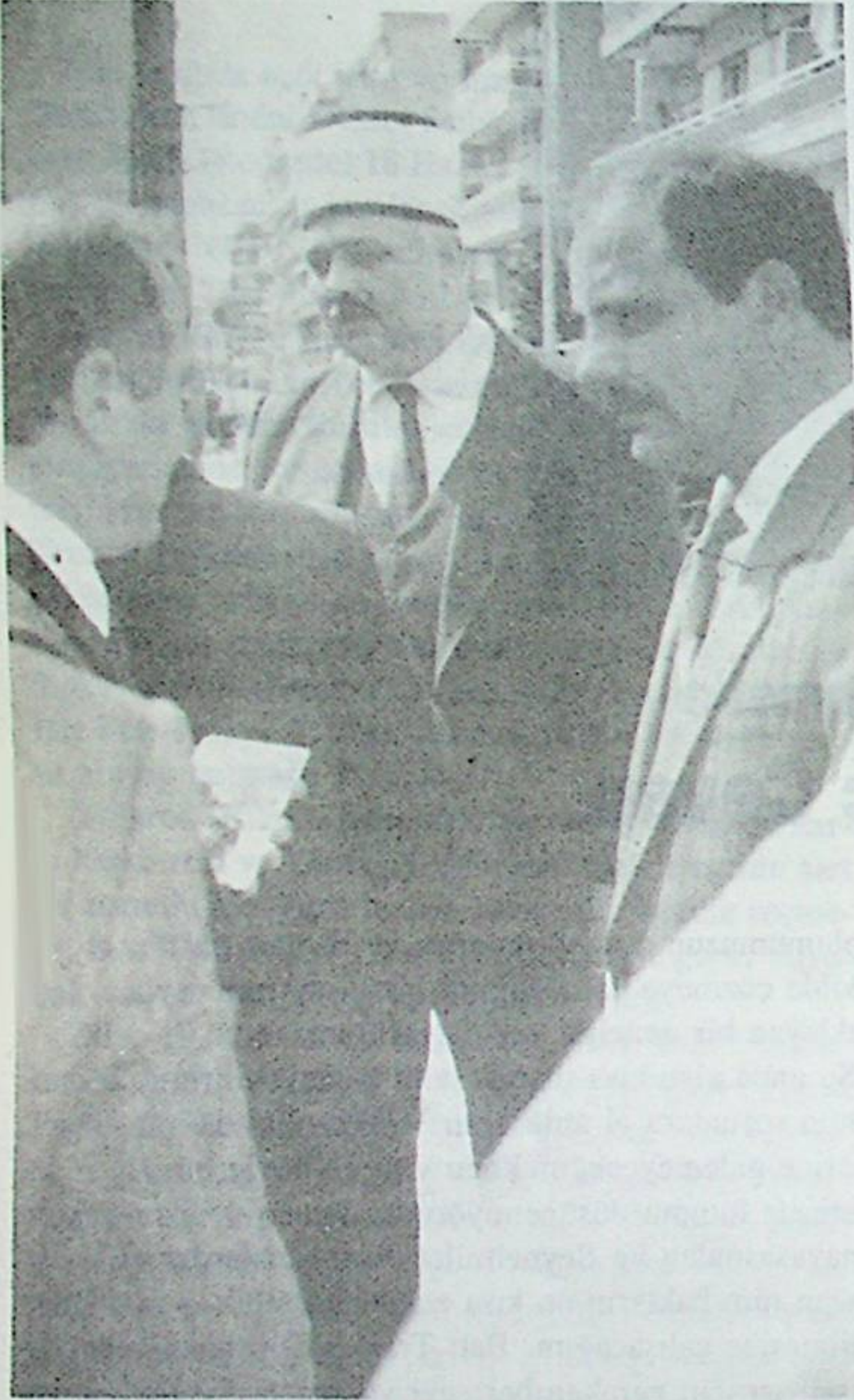
toplumumuzun tüm sorunlarını ve bunları ne şekilde çözmeye çalışacağımı bütün ayrıntılarıyla açıklayan bir genelge yayınlayacağım.

Şu anda size kısa olarak şunu söyleyebilirim: Bütün sorunlara el atılacaktır. Haklı olup da üzerine gidemeyeceğim konu yok ve böyle bir olumsuz tutumu düşünemiyorum. Yunan Anayasasından ve Beynelmilel Antlaşmalardan doğan tüm hakların en kısa zamanda tatbik edilmesine çalışacağım. Batı Trakya Türkünün rahat yaşaması için gereken her şeyi yapmağa niyetliyim.

• *Türkiye'deki Batı Trakya'lı kardeşlerimize herhangi bir mesajınız var mı? Varsa açıklar mısınız?*

-T.C. sınırları içinde yaşayan Batı Trakya'lı kardeşlerime söyleyeceklerim şunlardır: Batı Trakya'lı olduklarını ve dedelerinin bu topraklarda yattıklarını asla unutmasınlar. Yunan tabiyetini her ne pahasına olursa olsun kaybetmesinler. Oy kullanma hakkı olan her Batı Trakya'lı muhakkak buraya gelip bağımsız listemizi desteklesin.

18 Haziran 1989 Genel Seçimleri için İskeçe'de de Bağımsız Liste ilan edildi



Mehmet Emin Aga (Sarıklı) görülüyor.

İskeçe eski Müftüsünün oğlu ve halen İskeçe müftü vekili olan Mehmet Emin Aga, İskeçe'de tek başına 18 Haziran 1989 Yunanistan genel seçimleri için bağımsız listeyi ilan etti. İlan edilen bağımsız listeye bazı yeni isimlerin de katılması bekleniyor.

2 Haziran 1985 Yunanistan Genel Seçimlerinde Rodop İlinde kullanılan oylar ve partilere göre dağılımı

Müslüman-Türk Cemaati Oyları:

2 Haziran 1985 Yunanistan Genel Seçimlerinde kütüğe kayıtlı 51.362 seçmen vardı. 502 oyun geçersiz olduğu bu seçimlerde 39.073 seçmen oy kullanmıştır. Geçerli 38.571 oyun partilere göre dağılımı şöyledir.

Partiler	Aldığı Oy
Pasok	6.407
N.D.	20.137
K.K.E.	562
K.K.E. (İç)	174
E.PEN.	196
Bağımsız (S. Galip)	11.502

Önümüzdeki 18 Haziran 1989 Genel Seçimlerinde ise bu defa Türk Cemaatinin 42.000'den fazla oy kullanması beklenmektedir.

Hristiyanların Oyları: 2 Haziran 1985'te Hristiyanlardan kütüğe kayıtlı 46.500 seçmen vardı. 36.323 oyun kullanıldığı bu seçimlerde geçerli oy sayısı 36.011'dir. Bu sayının partilere göre dağılımı ise şöyledir:

Partiler	Aldığı Oy
Pasok	16.224
N.D.	17.127
K.K.E.	1.526
K.K.E. (İç)	311
E.PEN.	372

Batı Trakya Türkleri Yüksek Kurulu'nun T.C. Dışişleri Bakanlığına göndermek istediği ve Yunan Postanesinin "Batı Trakya'da Türk yoktur" gerekçesiyle göndermediği telgrafın metni

*T.C. Dışişleri Bakanı
Sayın Mesut Yılmaz
ANKARA*

On yıllardır vatandaşlık ve insan haklarından mahrum, bir kenara itilmiş olarak geto yaşamı sürdüren mazlum Batı Trakya Müslüman Türk Cemaatımızın yönetimce yeni olaylara hedef oluşu, toplumumuzu yeterince üzmüştür.

25 Ocak'ta 550 hanelik Soydaş köyünün hayati önemi haiz merası komşuları Sakarkaya Köyü hristiyanları tarafından bin kadar tam teçhizatlı toplum polisi himayesinde soydaşlarımızın akan göz yaşları önünde sürülüp ekilmiştir.

Bu insanlık dışı, ırkçı, adaletsiz ve antidemokratik hareketten sonra toplumumuzun garantör devleti anavatanımız Türkiye'nin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Büyükelçi Sayın İnal Batu'nun olayla ilgili yaptığı açıklama ve yorumun Radyo-Televizyon ve basında geniş çapta yer alışıyla Türk ve Dünya kamu oyunun aydınlatılması toplumumuza moral ve güç kazandırmıştır.

Cemaatımızı son derece endişeye sevkeden Gökçeler mera gaspı olayı ile ilgili olağanüstü toplantısını yapan Batı Trakya Müslüman-Türk Cemaati Yüksek Kurulunun aldığı mücadele kararları arasında bulunan Türkiye Devletine olayla ilgili hassasiyetinden ötürü teşekkür edilmesi görevini de üstlenmiş bulunuyorum.

Gasp olayının Karagözlü Köyünde tekrarlanmış olması, Beyköy'de de gerekli hazırlıkların başlamış olması biz Batı Trakya Türklerini daha büyük endişelere sevketmekle birlikte haklarımızın korunması için verdiğimiz mücadelede, hiç kuşkusuz, bizi daha da bilinçlendirmektedir.

Batı Trakya Müslüman-Türk cemaatının maruz kaldığı her haksız saldırıya karşı Türkiye Devletinin gösterdiği büyük himayesine yüzelli bin kişilik toplumumuzun yüksek şahsiyetiniz nezdinde Türkiye Devletine minnet ve şükranlarının iletilmesini rica eder, bu münasebetle zatıalilerinize ayrıca saygı ve hürmetlerimle hayır ve dualarımı sunarım.

**Batı Trakya Müslüman Türklüğü
Yüksek Kurulu Adına
İskeçe Müftüsü
Mustafa Hilmi**

Başbakan Özal:

“Yunanistan Müftü tayin edemez”

“Batı Trakya’da bazı huzursuzluklar var. Bunlar bizi rahatsız ediyor.”

“Uzun yıllar Türkler tarafından işletilen bazı topraklar istimlak edilmiştir. Ayrıca dini liderin bölgede yaşayan Türkler yerine hükümet tarafından tayin edilmeleri ile ilgili bir kanun hazırlanmaktadır. Bunlar bizi rahatsız eden şeylerdir. Bu meselelere çözüm bulunabileceğine inanıyorum”

“İnsan haklarına saygı gösteren demokratik bir hükümetin, bizim müdahalemiz gerekmeden bu sorunları çözmesi gerektiği görüşündeyim.”



Başbakan Turgut Özal

Başbakan Turgut Özal, Türkiye'nin Yunanistan ile saldırmazlık anlaşması dahil bütün konuları görüşmeye hazır olduğunu belirterek, Yunanistan'da seçimlerden sonra iş başına gelecek hükümetle iki ülke arasındaki anlaşmazlıkları çözecek-

lerine inandığını söyledi.

Başbakan Özal, ekonomik içerikli Yunan “Agora” dergisine verdiği demeçte Türk-Yunan ilişkileri, Davos mutabakatı Türkiye-AT ilişkileri, Batı Trakya konusu ve Kıbrıs meselesine değindi.

Başbakan Özal, derginin sorularını cevaplandırırken, Davos sürecinin başlangıcını hatırlattı ve her şeyden önce, özellikle Yunan halkının Türkiye ile ilgili yanlış saptandırlardan kurtulması gerektiğini söyledi.

Başbakan meselelerin çözümü konusunda Türkiye'nin Batı Trakya konusunu kullandığı iddialarının hatırlatılması üzerine, “Batı Trakya’da bazı huzurluluklar var” dedi ve şunları ekledi:

“Uzun yıllar Türkler tarafından işletilen bazı topraklar istimlak edilmiştir. Ayrıca dini liderin bölgede yaşayan Türkler yerine hükümet tarafından tayin edilmeleri ile ilgili bir kanun hazırlanmaktadır. Bunlar bizi rahatsız eden şeylerdir. Bu meselelere çö-

züm bulunabileceğine inanıyorum. Bu insanların Türkçe konuşmalarına, müslüman olmalarına rağmen Yunan vatandaşları olduklarını biliyorum. Üstelik iyi Yunan vatandaşları da olmaları gerekir. Dolayısıyla, eğer bir mesele varsa bu görüşmeler yoluyla çözülmelidir. İnsan haklarına saygı gösteren demokratik bir hükümetin, bizim müdahalemiz gerekmeden bu sorunları çözmesi gerektiği görüşündeyim.”

Başbakan Turgut Özal, Yunanlı gazetecinin, “Batı Trakya’daki azınlığa karşı sert tedbirler alınır mı, Türkiye tepki gösterecek mi?” sorusunu cevaplandırırken “Hiçbir demokratik ülkenin ve özellikle bir AT üyesinin sert tedbirler alacağını tahmin etmiyorum” dedi ve sözlerini şöyle sürdürdü:

“Eğer Yunanistan, bu insanlara karşı sert tedbirler alırsa, ilişkilerimizdeki gerginlik artacaktır. Yunanistan hükümetinin böyle bir şey yapacağına inanmıyorum.”

Kamuoyuna Duyuru!

Yüksek Din Görevlileri Batı Trakya'daki Müftülerin tayinleriyle ilgili kanun tasarısını görüşmek üzere 28 Mart 1989 Salı günü yaptıkları toplantıda konu hakkındaki görüşlerini aşağıdaki metinle resmi makamlara ve kamuoyuna açıklamaya oy birliği ile karar vermişlerdir.

“Müftülerin meziyetleri, tayinleri, görev durumları ve yerlerinin doldurulması” hakkındaki kanun tasarısını, İslâm dini açısından değerlendirmeyi ve toplumumuzun yüksek din görevlileri olarak bu konuda görüşümüzü beyan etmeyi kutsal bir görev addediyoruz.

İslâm hukukunda bütün uygulamalar gücünü Kur'an-ı Kerim'den alır, örneklerini de Hz. Muhammed'le verir.

İslâm'da müslümanlar arasında adaleti tevzi etmek Kur'an hükümlerine dayanır. “**Şüphesiz Allah size emanetleri (amme hizmetlerini) ehline vermenizi, insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmelemenizi emreder**” (Kur'an-ı Kerim, 4. Sûre, 58. âyet) anlamındaki İlahî emirden açıkça anlaşıldığı üzere dinimizde, Müftülük gibi kutsal görevleri yürütecek şahsiyetlerin ehliyetini takdir etmek, müslüman toplumun sadece hakkı değil aynı zamanda kutsal görevidir.

İslâm dininde Peygamberler hem İlahî iradenin tebliğcileri, hem de teşkil ettikleri mü'minler toplumu içinde bunu uygulamakla görevli Allah elçileridir. Son Peygamber Hz. Muhammed de kendisine inananlardan sadakat yemini (bey'at) almıştır. Resûl-ü Ekrem'in bey'at alması, her zaman ve zeminde mü'minlerin kendi içlerinden itaat edecekleri bir başkan (emir) seçmelerinin zaruretini ortaya koymuştur. Aynı usûlü kendinden sonraki halifeler de uygulamışlardır. Bu uygulama, Kur'an'a itaat şartına bağlı ictimaî bir mukavele olarak İslâm hukukunun değişmez kurallarından biri olmuştur.

Hz. Muhammed'in vefatından sonra

müslümanlar, devleti idare etmek ve adaleti tevzi etmek yetkisini, devlet başkanı olarak seçtikleri halifelere vermişlerdir. Devlet başkanı, İslâm toplumunun mutlak güvenini kazanmış bir insandır. Bu hükmün doğruluğu, “**Ümmetim sapıklık üzerinde ittifak etmez**” “**Allah'ın teyidi cemaatle beraberdir**”, gibi hadislere dayanır.

Müslümanların hür iradesini temsil eden devlet başkanı, Kur'an ve Sünnete uygun olarak yaptığı icraatı, müslümanların vekili sıfatıyla Müslümanlar adına yapar. Devlet başkanı, bütün işleri bizzat yürütemediği için müslüman valileri, hâkimleri ve Müftüleri yine Müslümanlar adına tayin eder. İslâm dininde devlet başkanı da dahil olmak üzere devlet idaresinde çalışacak olan bütün amirlerin ve memurların görev almaları, İslâm toplumunun hür iradesine dayanır ve her türlü icraat Müslüman toplum adına yapılır.

İslâm hukukunun bu genel esasları çerçevesinde Yunanistan'daki müftülerin seçimi şöyle bir durum arzeder:

Gayr-ı müslim bir ülke olan Yunanistan'da yaşayan müslümanların devlet başkanı seçmeleri söz konusu değildir. Devlet başkanı Hristiyanlar tarafından seçilir ve Hristiyanların iradesini temsil eder.

Bilindiği gibi bizim dinî hürriyetimiz, Lozan anlaşmasında açıkça teminat altına alınmıştır. Yunanistan'daki müftülüklerimiz en yüksek dinî makamlarımızdır ve müftülerimiz de, bilhassa aile hukukumuzda yetkili şer'î hâkimlerimizdir. Müftüler, hâkimlik görevlerini İslâm hukuku esaslarına göre ve Müslümanlar adına yaparlar. Bu yetkilerine devletin müdahale etmesi, dinî

hürriyetimizi kısıtlar, Müftülerimizin icraatını geçersiz kılar. Müftüler, Müslümanların isteği hilâfına, Hristiyanların iradesini temsil eden bakan veya valiler tarafından tayin edilirse, müslümanların iradesini temsil edemezler ve İslâm hukukunun öngördüğü şekilde müslümanlar adına görev yapamazlar.

Hazırlanan kanun tasarısında, Müslüman toplumun iradesini hiç bir surette hesaba katmamaya büyük bir özen gösterilmiştir. Müftü adaylarının meziyetlerini, İslâm dinine bağlılık derecelerini ve İslâm dini sahasında görev yapabilme yeteneklerini takdir etmek yetkisi, Hristiyan Valilerle bakana verilmek istenmiştir. Hristiyan dinine mensup olan bu devlet adamlarının, inanmadıkları bir dinin ölçülerine göre isabetli karar veremeyecekleri açıktır. Tamamen Müslüman toplumun hakkı olan bu takdir yetkisi Müslümanlara verilmediği müddetçe ne şekilde

olursa olsun, yapılacak Müftü tayininin geçerli olamayacağı münakaşa kabul etmez dinî bir gerçektir.

Kanun tasarısında 2345 sayılı kanunun, müftülerin seçimini öngören maddeleri, hiç bir zaman uygulanmadıkları gerekçesiyle yürürlükten kaldırılmak istenmektedir. 69 seneden beri bu maddeleri uygulamayan devlettir, hükümetlerdir. Şimdi memleketi idare eden hükümetin, adı geçen kanun maddelerini uygulaması beklenirken feshetme yoluna başvurması anayasanın din hürriyeti ve hukukun üstünlüğü ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

Toplumumuzun yüksek din görevlileri sıfatıyla, yürürlükte olan 2345 sayılı kanunun yürürlükte kalmasını istediğimizi ve şimdiye kadar uygulanmayan maddelerine de işlerlik kazandırmanın zaruretine inandığımızı açıkça ifade etmeyi dini bir görev sayıyoruz.

İmzalar

Hasanoğlu Ahmet (Hafız Ahmet),
Ahmet Hacıosman,
Tevfik Hüseyinoğlu,
Mehmet Emin Ağa,
Rüştü Ethem İmam,
Sedat Karadayı,
İsmail Karaali,
Mehmet Ahmetoğlu,
İsmail İsmail Yusuf (Bıçakçı),
Ahmet İsmail,
Sabri Tefvikoğlu,
İbrahim Şerif,
Üzeyir Ahmet,
Hasan Paçaman,
Mehmet Halilibrahim,
Hasan Mehmet,
Sabri Hacı Hüseyin,
Hüseyin İmam,
Aliosman Osman,
Mehmet Emin Şinikoğlu,
Abdullah Mahmut Tefvikoğlu,
Hasan Gedik,
Sabri Boşnak,
Hüseyin Paşaoğlu,
Ali Hacıoğlu.

Yardıma Çağrı

İskeçe Müftüsü Mustafa Hilmi, Batı Trakya Türklerinin haklarını korumak için girişilen haklı mücadelede paraya da ihtiyaç olduğu için Batı Trakya Müslüman Türk Cemaatine yardım duyurusunda bulundu. Mustafa Hilmi'nin yardım duyurusu şöyle:

Sevgili Kardeşlerim

Haklarımızı aramak için verdiğimiz mücadelede paranın da önemli bir faktör olduğunu takdir edersiniz. Bu uğurda yapılan masraflar şahısların maddi gücünü aşmaktadır. Bunun için de Batı Trakya çapında bir yardım kampanyası açılmasına karar verilmiştir.

Yardım sever soydaşlarımızın bağışlarını, İskeçe'de Müftülüğümüz kabul edecektir. Gümülcine'de ise İskeçe Müftülüğü adına Vaaz ve İrşad heyeti merkezinde görevli arkadaşlarımız bağışları kabul edeceklerdir. Bağışlarınız işlemlerimizi kolaylaştıracak, gücümüze güç katacaktır. Cenab-ı Hak cümlelerinden razı olsun.

**İskeçe Müftüsü
Mustafa Hilmi**

MÜFTÜLÜK OLAYLARI

Batı Trakya Türkünün hiçbir zaman kabul etmeyeceği yeni

Müftülük Kanunu Tasarısı

*Batı Trakya'da Müftülükleri birer azınlık kuruluşu olmaktan çıkaran...
Demokratik usülle 2345/1920'de öngörülen "Müftülerin Seçimle
İşbaşına Gelmesine" son veren...*

*Müftülükleri İslâm Dini'ne mensup kişilere hizmet eden birer kuruluş
olmaktan çıkarıp Hristiyan valiler elinde oyuncak durumuna getiren...
1923 Uluslararası Lozan Andlaşmasıyla statüsü, kurumlarının durumunu
belirleyen azınlığın temel hakkını tamamen elinden alan...*

*Yeni "Müftülükler Kanunu Tasarısı" nı bütün teferruatıyla
olduğu gibi okuyucularımızın ve tüm dünya kamuoyunun gözleri
önüne seriyoruz.*

"Müftülerin Tayin Usulü, Aranacak Vasıflar, Hizmet Durumları ve Vekâletlerine İlişkin Yasa Tasarısı"

İşbu yasa tasarısı ile Batı Trakya Müslümanları Müftülerinin tayin usulü, aranacak vasıflar ve ayrıca hizmet durumları düzenlenmektedir. Bu yasal düzenleme bugüne kadar eksiksiz olarak takip edilen uygulama esas alınarak yapılmaktadır. Bugüne kadar hiç bir şekilde uygulanmamış olan 2345/1920 sayılı Yasanın 0.7.8/ve 9. maddeleri iptal edilmektedir. Keza aynı yasanın bugüne kadar hiçbir zaman uygulanmamış olan ve hiç bir gerçek ihtiyaca cevap vermeyen ilk beş maddesi de iptal edilmektedir.

Söz konusu Yasa Tasarısı ile diğerleri meyanında Müftülerin kıdem ve maaş durumlarının iyileştirilmesi ve keza kendilerine sosyal sigorta hakları itası öngörülmektedir.

Yasa Tasarı 4 maddeden oluşmaktadır. Birinci madde Müftü tayini iş-

lemine öngörmekte ve adaylarda aranacak gerekli vasıfları tayin etmektedir. Keza Müftünün makamı boşalır boşalmaz Naip atama usulünü ve naipite aranacak vasıfları düzenlemektedir. İkinci madde Müftülerin hizmet durumlarını içermektedir. Üçüncü madde gaybubetleri halinde vekalet edecekleri düzenlemektedir. Ve nihayet 4. madde, geçici ve nihai hükümleri içermekte ve bunlar uyarınca, naip olarak görev yapmakta olanların, gerekli vasıfları haiz olmak koşuluyla, işbu yasa yürürlüğe girer girmez, boş müftülük makamlarına tayinlerini öngörmekte ve 2345/1920 Sayılı Yasanın yukarıda zikredilen maddelerini iptal etmektedir.

Atina, 3.11.1988

Bakanlar

Devlet Bakanları

(İmza)

A. KAKLAMANİS

(İmza)

AG. KUÇOYORGAS

Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanı

(İmza)

GEORGİOS A. PAPANDREU

Ekonomi Bakanı

(İmza)

D. ÇOVOLAS

Müftülerin Tayin Usulü,
Aranacak Vasıflar, Görev
Durumları ve Vekâletlerini
Düzenleyen Yasa Tasarısı

Madde-1

Tayin Usulü Ve Aranacak Vasıflar

1- Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanının kararıyla, Yunan vatandaşı, İslâm Dininden, İslâm Yüksek İlahiyat Okulu mezunu olanlardan devlet memuru kadrosuna atanacak olanların vasıflarını haiz olanlar, yaş haddi aranmaksızın Müftü tayin edilirler.

2- Boş müftülük makamına tayin için, yetkili vali alacak olduğu bir kararla, adaylık için başvurmak isteyenlerin ilgili belgelerle birlikte başvuru dilekçelerini sunabilmeleri için tayin edilen süreyi bildiren bir duyuru neşreder. Bu duyuru il merkezinde yayınlanan, hiç olmazsa bir

gazetede neşredilir ve ayrıca camilerin ve bahsekonu İl'e bağlı olup nüfus kütüklerinde müslümanların kayıtlı bulunduğu belediye ve nahiyelerin bürolarına asılır.

3- Tayin olunan sürenin bitiminden itibaren bir ay içinde vali, bölgedeki şahsiyetlerin fikirlerini de aldıktan sonra, adayların genel ve özel yetenekleri esas alınarak önem sırasına göre düzenleyeceği bir listeyi, ilgili belgeler ve mütalâalarıyla birlikte Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanına sunar.

4- Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanı valinin fikrini de gözönünde bulundurarak ve özellikle ahlâki durum, ilahiyat kültürü ve dini faaliyetleri esas alarak, kendi değer yargılarına göre en uygun adayı seçer ve alacak olduğu bir kararla bu adayı boş olan müftülük makamına tayin eder.

5- Bir müftülük makamı boşaldığı zaman, yetkili vali, muvakkat müftünün görevlerini, İslâm Yüksek İlahiyat Okulu mezunu olması gereken veya halen imamlik veya haptlik yapan veya daha önce bu görevlerde bulunmuş olan bir naibe tevdi eder. Naibin görevden ayrılması veya istifa etmesi halinde yetkili vali başka bir naip tayin eder.

Madde-2

Hizmet Durumları

1- Müftüler, 1586/1986 Sayılı Yasa hükümleri uyarınca (Resmi Gazete 37) "Birinci Derece" ve 1505/1984 Sayılı Yasa hükümleri uyarınca (Resmi Gazete 194) 3. maaş basamağı ile tayin edilirler. Göreve başlamazdan önce ilgili valinin huzurunda devlet memurlarının yemini ederler.

2) Müftüler, aynı derece ve maaş basamağına tekâbül eden devlet memurlarının almakta olduğu maaşı alırlar ve maaş artışları 1505/1984 Sayılı Yasa hükümleri çerçevesinde olur ve devlet memurlarının tüm hak ve vecibelerine sahiptirler.

3- Müftülerin hizmet durumlarına ilişkin herhangi bir konudan Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanlığı

Merkez Teşkilatından görevli personelin "İdari Komisyonu" yetkilidir. (1586/1986 Sayılı Yasanın 14. maddesinin 1. paragrafı - Resmi Gazete 37) Bu komisyona seçimle işbaşına gelmiş memur temsilcileri katılamaz.

Madde-3

Vekâlet Durumları

1- Genellikle müftünün hastalığı, mazereti veya gaybubeti gibi durumlarda, eğer vali gerekli görürse, 1.maddenin 5.paragrafında öngörülen vasıfları haiz naibe vekâleten görevi tevdi eder.

Madde-4

Geçici ve Nihai Hükümler

1- İşbu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihte mevcut boş müftülük makamlarına 1.maddenin öngördüğü vasıfları haiz olmak koşuluyla, halen naip olarak görev yapmakta olanlar atanır.

2- 2345/1920 Sayılı Yasanın (Resmi Gazete 148) 1'den 9'a kadar olan maddeleri iptal edilmektedir.

3- İşbu Yasa Resmi Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Atina, 3 Kasım 1988

Bakanlar

Devlet Bakanları: A.Kaklamanis, A.Kuçoyorgas.

Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanı: Georgios A. Papandreu

Ekonomi Bakanı: D.Çovolos

"Müftülerin tayin usulleri, aranacak vasıflar, hizmet durumları ve vekâletleri konusunu içeren Yasa Tasarısına ilişkin

ÖZEL RAPOR

(Anayasanın 75. maddesinin 3.paragrafı)

Söz konusu Yasa Tasarısı Müftülerin hizmet durumları nedeniyle henüz belirlenmemiş harcamaları da beraberinde getirmektedir. Bu harcamalar ilgili Valiliklerin özel fonlarından karşılanacaktır.

Atina, 3 Kasım 1988

Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanı
(İmza)

GEORGİOS A. PAPANDREU

Ekonomi Bakanı

(İmza)

D. ÇOVOLAS

"Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanlığının Müftülerin tayin usulü, aranacak vasıflar, hizmet durumları ve vekâletleri" konusundaki Yasa Tasarısına ilişkin Devlet Genel Muhasipliğinin

RAPORU

(Anayasanın 75. maddesinin 1.paragrafı)

Yukarıda bahsekonu Yasa Tasarısı hükümleri ile aşağıdaki hususlar ittihaz olunmaktadır:

1) Müftü tayin işlemi ve bu görev talip olan adaylarda aranacak vasıflar saptanmaktadır. Valiye, Müftünün hastalık, gaybubeti durumunda boşalacak makama uygun yetenekleri haiz olmak koşuluyla, geçici müftünün görevlerini müftü naibine tevdi etme yetkisini vermektedir. Adayların İslâm dininden, Yunan vatandaşı, İslâm Yüksek İlahiyat Okulu mezunu olması gerekmektedir. (Bugüne kadar, 2345/20 sayılı Yasa ile boşalan müftülük makamlarının doldurulması için boşalan makamın bulunduğu bölgedeki Müslüman Yunanlıların seçim yapması öngörülüyordu.)

2) Müftüler "Birinci derece" ve 3. maaş basamağı ile tayin edilmekte, aynı derece ve basamağa tekabül eden devlet memurlarının aldığı maaşı almakta ve maaş artışı 1505/84 sayılı Yasa hükümleri uyarınca yapılmakta ve devlet memurlarının tüm hak ve vecibeleri ile yükümlü bulunmaktadırlar.

Teklif olunan hükümlerle, seçilecek olan müftülerin sayısına bağlı olarak, Devlet Bütçesinden bir harcama intaç olunmaktadır. (Bu harcamanın, bugün yapılmakta olan harcamaya ilaveten, yeni yasa tasarısı ile görevli her müftü için yılda, yaklaşık olarak 950.000.-Drahmi olacağı hesaplanmaktadır.)

Atina, 3 Kasım 1988

Müdür

(İmza)

İOANNİS ÇOÇOS

Yunan Yönetimi, Batı Trakya'da Türklerden Müftülük seçim hakkını almak istiyor

Yunan yönetimi, bunun için yeni bir Müftülük yasası hazırladı. Bu yasayla Müslümanların Müftüsü hristiyanlara seçtirilmek isteniyor.

Yunan yönetimi, nihayet Müftülükler konusunda yapmış olduğu yasadışı uygulamalara bir kılıf bulma yoluna gitmekte ve kanunsuzlukları, uluslararası andlaşmaları ihlal etmek çabası içine girmektedir.

Bilindiği gibi, bundan üç buçuk yıl önce Gümülcine Müftüsünün vefat etmesiyle bir Müftülük sorunu ortaya çıkmış ve Yönetim, ilgili 2345/20 sayılı yasayı hiçe sayarak, yasa dışı bir uygulamayla ve polis gücüyle Meço Cemali'yi Müftülük makamına Naip olarak getirmişti.

Bu yasa dışı uygulamaya tüm Batı Trakya Müslüman Türk Cemaati tepki göstermiş ve 2345/20 sayılı yasaya uygun olarak Müftü seçimi yapılmasını istemişti.

Aradan geçen süre içinde Yönetim, Müftülük makamına yasa dışı olarak getirdiği Meço Cemali'yi görevinden geri almadı ama, asaleten de tayin edemedi. Çünkü böyle bir hareket ilgili yasaya taban tabana zıt olacaktı. Bunun üzerine, Müftülük konusunda bugüne kadar yapmış olduğu ihlalleri yasallaştırmak üzere, yeni bir Müftülük yasa

tasarısı hazırlayarak parlamentoya sunmuştur.

Yeni Müftülük yasa tasarısında neler yok ki?

Her şeyden önce Müftü seçimini Cemaatımızın elinden almakta, dolayısıyla seçim mekanizmasını kaldırmaktadır. Bunun yerine Müslümanların Müftüsünü, Hristiyan Valilerle Milli Eğitim Bakanına seçme ve tayin etme hakkı tanımaktadır. Başka bir deyimle, bir Müslüman din adamının din kültürü, ahlakı ve inançlarının değerlendirilmesi Hristiyan Vali tarafından yapılacaktır.

Müftü adayları Yüksek İslâm Okulu çıkışlı olabilecekleri gibi herhangi bir köy imamı veya hatibi de olabilecektir.

Bunun dışında, halen münhal bulunan Müftülük makamlarımızda oturan kimseler asaleten Müftü kabul edileceklerdir.

Ayrıca, Müftülerden biri herhangi bir nedenle geçici olarak makamında bulunmuyorsa Valiler yeni Müftü atayabileceklerdir.

Bu durumu öğrenen Azınlık Yü-

rütme komitesi, 15 Mart Çarşamba günü öğleden sonra yüksek Tahsililer Derneğinde, Komiteye vekaleten başkanlık eden İsmail Rodoplu'nun çağrısı üzerine hemen toplandı. Toplantıya Cemaatımız avukatlarıyla milletvekilleri de katıldı.

Toplantıda, yeni Müftülük yasa tasarısı, özellikle hukukçular tarafından enine boyuna tartışıldı. Tasarının neler getirip neler götürdüğü gözden geçirildi.

Sonuç olarak bu tasarının elle tutulur hiç bir yanı bulunmadığı, Lozan'a aykırılığı ve tümünün reddedilmesi gerektiği konusunda görüş birliğine varıldı. Ancak, tasarıya karşı gösterilecek tepkiler, Parlamento nezdinde yapılacak mücadele yöntemleri v.s. hususları kararlaştırmak üzere önümüzdeki günlerde bir toplantı daha yapılması kararlaştırıldı.

Ne olursa olsun, Müslümanların Müftüsünü Hristiyanlar seçemezler! Çünkü bu, hem Lozan'a hem de İslâm dini kurallarına aykırıdır!

Batı Trakya'da Türklerin toprakları ellerinden alınıyor

Eski Cumhurbaşkanı Karamanlis'in açık hava hapishanesi kurulmasına ilişkin 2 Haziran 1984'te imzaladığı kararname ile Batı Trakya Türklüğünün idamı kararlaştırılmıştı.

Başbakan yardımcısı ve Adalet Bakanı Kuçoyorgas ise 16 Ekim 1988'de idam kararının infazını imzaladı. 5.744.807 metrekaarelik Müslüman Türk arazisi zorunlu istimlakle soydaşlarımızın ellerinden alınmak isteniyor.

Çilekeş Batı Trakya Müslüman Türklüğünün en yoğun ve bakir bölgesinde bir deprem etkisi yapmış olan zorunlu istimlak haberi, bölgenin sakin ve sessiz yaşamında bir anda fırtınalar estirdi. Her ağızdan hemen çıkan sözler şunlar oldu: "Demek ki dede yadigârı tarlalarımızı zorla elimizden alacaklar... Sonra biz nasıl yaşayacağız?"

Hatırlanacağı üzere, bundan dört yıl önce 24 Haziran 1984 tarihinde Hükümet (Resmi) Gazetesinin 429 sayılı 4. cildinde, Rodop İlinin soydaşlarımızla meskûn Arizvi (Ircan), Aratos (Karacaoğlan) ve Arlana (Kozlukebir) Nahiyelerine ait topraklar üzerinde bir AÇIK HAVA HAPİSHANESİ yapılmak üzere gereken alanın tesbitine ilişkin, günün Cumhurbaşkanı Kostantinos Karamanlis ve çevre İskân Bakanı Andonios Tiriçis tarafından 2 Haziran 1984'te ortaklaşa imzalanan bir karar yayınlanmıştı.

Bu kararı öğrenen Cemaatımız Yüksek Kurulu, davaya hemen sahip çıkmış ve yaptığı bir toplantıda, Atina'daki Yüksek Temyiz Mahke-

mesi nezdinde karara itiraz edilmesini kararlaştırarak dava avukatı olarak Hasan İmamoğlu'na ilk etapta 350 bin drahmi vermişti. Ayrıca böyle konulara vakıf Atina'lı bir avukatın da alınması kararlaştırılmıştı.

Aradan geçen yıllar içinde soydaşlarımızın bu itiraz kararı bir türlü görüşülmedi. Önce iki kez Hükümetin, son olarak da üçüncü kez dava avukatlarının isteği üzerine itiraz davasının görüşülmesi ertelenmişti.

Son olarak, 28 Şubat günü 4. kez görüşülmesinin beklendiği bir sırada geçtiğimiz hafta içinde, şehrimizdeki yerel Elen basın organlarından günlük HRONOS gazetesinde, "Açık Hava Hapishanesi"nin yapılmasına ilişkin zorunlu istimlak kararının çıktığı yazıldı. Bu haberle birlikte de tüm Batı Trakya Türklüğü içinde şiddetli bir fırtınayla birlikte deprem olduğu hissedildi. Haber her ağızda günün konusu oldu. İşçisinden esnafına her kesimdeki soydaşımız sarsıldı. Yönetim, eğer bu insanlık dışı çok çirkin hareketle toplumumuzu sarsma amacını

gütmüşse, bunda başarılı olduğunu hemen söyleyebiliriz. Çünkü, AÇIK HAVA HAPİSHANESİ'nin kurulmasına ilişkin Bakanlar Kararnamesi, yıllardır devam eden istimlaklar zincirinin en son halkasıydı.

Bu habere önce inanmak istemedik. Seçim öncesi yapılan bir propagandadır, dört yıl önce yayınlanan "Karamanlis kararnamesi"nden söz ediliyordur, dedik. Fakat, haberi araştırdığımızda doğruluğunu gördük. Başımızdan aşağı kaynar sular indiğini hissederek şu hükme vardık:

Maalesef, son aylarda Batı Trakya'da toplumumuz yaşantısına ilişkin yeni bir senaryo hazırlanmaktadır. Dikkat edilmişse, yönetimin ülke yasalarını, anayasayı ve uluslararası anlaşmaları hiçe sayarcasına toplumumuza karşı başlattığı vatandaşlık ve insanlık dışı taarruzlarının ülkemiz kamu oyundaki kötü yansımalarını etkisiz hale getirmek üzere kilise de devreye girmekte ve ortaklaşa hareket edilmektedir. Bize göre, bölgemiz Metropolit'i Sayın Damaskinos'un Helenizmi Araştır-

ma ve İnceleme Merkezi'nin daveti üzerine Atina'ya giderek, 7 Şubat'ta Atina Belediyesi Kültür Merkezi Salonunda verdiği konferansta, kamu oyuna karşı toplumumuza doğupbüyüdüğü vatanında tehlikeli bir parazit gibi gösterme-tanıtma çabaları, Batı Trakya Türklüğü ile ilgili imha senaryosunun bir perdesini oluşturmaktadır.

Yönetim ve Kilise Cemaatımıza amansızca saldırmaktadır. Her insanımız bu durum karşısında, "Bu ne şiddet, bu ne acımasızlık, bu ne örf" diye feryat etmektedir. Biz ise, tüm insanımız adına, bu harekete, "Toplumumuza karşı başlatılan bir haçlı hareketi" diye haykırıyoruz.

Öte yandan, her konuda olduğu gibi, bu çok endişe verici durum karşısında da toplumumuz Yüksek Kurulu adına olağanüstü toplanan Yürütme Komitesi, Açık Hava Hapishanesi felâketzedelerinin davasına hemen sahip çıkmış ve politik mücadelenin başlatılmasını üstlenerek bu davayı bir toplum davası olarak kabul etmiştir.

Evet, en kötü şartlara rağmen, küçük ve büyük dostların sonsuz yardımlarıyla NATO'nun Güneydoğu kanadını oluşturan iki komşu devlet Yunanistan'la Türkiye arasında estirmek istenen DAVOS DOSTLUK RUHU, Batı Trakya Müslüman Türklüğünde infilâk etmiştir. Ancak, bütün bunlara rağmen, toplumumuzun köylüsükentlisi, işçisi, fakiri, orta hallisi, genci ve ihtiyarı yek vücut olarak, pasif veya aktif, açık yasal mücadelesini devam ettirecektir. Bundan kimsenin kuşkusu olmasın. Bununla birlikte burada, maalesef, faydalı olacağına inandığımız küçük bir özeleştiride de bulunacağız:

Bazı sayılı, görevli görünen aydınlarımız daha hâlâ derin gaflet içinde bulunmaktadırlar ki, bu durum toplumumuzu cidden üzmektedir.

Son olarak, bugün toplumumuzun, insanlığın adaletine karşı güveni sarsılmışsa da HAK'KIN ADALETİNE olan inancı tamdır ve bu adaletin eninde sonunda hakim olacağına inanmaktadır.

"Son gülen iyi gelecektir" sözü

boşuna söylenmemiştir.

Tüm Batı Trakya Müslüman Türklüğünü ağlatan, son yılların en büyük zorunlu istimlak'ı olan 5.744.807 m²'lik Müslüman Türk

arazisinin elden çıkışının utanç ve sikası olan Bakanlar kararının Türkçe'ye çevrilmiş şeklini, toplum tarihimiz açısından insanlığa sunuyoruz.

Karar Metni

YUNANİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMET (RESMİ) GAZETESİ

Atina, 4 Kasım 1988

Cilt:4 Sayı:783

No: D/5651/1664

KOMOTİNİ TARIM (AÇIKHAVA) CEZAEVİNİN İNŞASI İÇİN RODOP İLİNDE ZORUNLU ARAZİ İSTİMLAKI

1) "Zorunlu İstimlaklar" hakkındaki 797/1971 sayılı yasa hükmü ile buna bağlantılı olarak "Zorunlu İstimlak İlan Etme ile ilgili olarak Valilerin Yetkileri" hakkındaki 131/1971 sayılı Kral İradesini;

2) "Devlet Cezaevlerinin Organizasyonu" hakkındaki 3837/1911 3 NGLZ'nin 3. madde hükümlerini;

3) Rodop İli Ircan (Arisvi), Karacaoğlan (Aratos) ve Kozlubekir (Ariyana) Nahiyeleri Yerleşim Bölgeleri planı dışında Tarım (Açık-hava) Cezaevi bina ve tesisleri inşası için yer-saha tayin ve tesbitine ilişkin 2.6.1984 tarihli (FEK 429/24.7.1984 TD) Cumhurbaşkanı Kararnamesini gözönünde bulundurarak karar veriyoruz.

Doğu Makedonya ve Trakya Topografya Müfettişliğinin 4824/24.5.1984 Prot. sayılı Arazi Diyagramında kırmızı ile işaretli olarak gösterilen ve Tarım Bakanlığının 1977 yılı Arazi Diyagramında belirtilen ve Adalet Bakanlığı için Doğu Makedonya ve Trakya Topografya Müfettişliğinden Müfettiş Petros Aleksandrakis tarafından 8107/31.7.1984 tarih ve sayı ile onaylanmış olan Arazi Topograf listelerinde işaret edilen ve Rodop İli Hacımustafaköy (Amfia), Basırlıköy (Passos), Sirkeli (Filira), Karacaoğlan (Aratos), Bıyıklıköy (Mistaka) ve Kozlubekir (Ariyana) tarım alanlarına ait toplam 5.774.807 m² araziye, devlet kamu yararına ve özellikle Komotini Tarım (Açık-hava) Cezaevi inşası için, Zorunlu İstimlak alanı olarak ilan ediyoruz.

İstimlake tabi tutulan arazi üzerinde 1) Antikos Hristos, 2) Vergidis Stefanos v.s. kişiler mülkiyet hakkı ileri sürmektedirler - Mülkiyet iddiasında bulunmaktadırlar.

İstimlak Kamu-Devlet yararına ilân edilmekte olup, gerektirdiği giderler Maliye Bakanlığı Bütçesi tahsisatlarından (110 Devlet Genel Giderleri kaleminden) karşılanacaktır.

İşbu karar Hükümet (Resmi) Gazetesinde yayımlanacaktır.

Atina, 26 Ekim 1988

Bakanlar

Agam. KUÇOYORGAS

Başbakan Yardımcısı ve Adalet Bakanı

Dim. ÇOVOLAS

Maliye Bakanı

Karacaoğlan Köyü tarihi bir toplantıya sahne oldu

Batı Trakya Müslüman Türk Cemaati Yüksek Kurulu Başkanı ve İskeçe Müftüsü Mustafa Hilmi'nin çağrısı üzerine tüm yüksek kurul üyeleri 5 Mart 1989 Pazar günü Karacaoğlan Köyü Camiinde tarihi bir toplantı yaptı.

Binlerce soydaşımızın izlediği toplantıda çeşitli eylem kararları da alındı. Toplantı sonrası 5000 soydaşımızın iştirakiyle yapılan "Barış Yürüyüşü" büyük mücadelenin ilk adımını oluşturdu.



Yarıyaştan bir görünüş.

Batı Trakya Müslüman Türk Cemaati, 5 Mart Pazar günü,(Aratos) Karacaoğlan köyü Camiinde yine tarih yazdı. Faziletli (Ksanthi) İskeçe Müftüsü ve aynı zamanda Azınlık Yüksek Kurulunun başkanı ve tek dini lideri olan Mustafa Hilmi'nin çağrısı üzerine toplanan tüm Yüksek Kurul üyeleri ve binlerce Türksoydaşımız tarih sayfalarına altın harflerle geçecek kararlar aldı. Yüksek Kurul'a bağlılığın, birlik ve beraberliğin en güzel örneklerini verdi.

Toplantıya başta rahatsızlığı nedeniyle gelemeyen (Ksanthi) İskeçe Müftümüz yerine temsilcisi Mehmet Emin Ağa olmak üzere, her iki Azınlık Milletvekilleri, Divan Başkanı Hasan Hatipoğlu, tüm Azınlık Dernekleri Başkanları, Azınlık avukatları, Azınlık basın mensupları, Nahiye Müdürleri, Azınlık doktor-

ları, Belediye ve Nahiye Meclis üyeleri, din adamlarımız ve diğer Yüksek Kurul mensuplarımız katıldılar. Bu arada, Türkiye'den Anadolu Ajansı, Milliyet, Cumhuriyet, Hürriyet, Olay Gazeteleri muhabirleriyle İngiltere ve Almanya Ajans muhabirleri de toplantıyı baştan sona kadar izlediler. Caminin içi ve dışı binlerce soydaş tarafından dolduruldu.

Toplantı (Aratos) Karacaoğlan Nahiye Müdürü'nün açış konuşmasıyla başladı ve Divan Başkanı Hasan Hatipoğlu, toplantıyı idare etmek üzere kürsüye davet edildi.

Eski milletvekili ve AKIN Gazetesi sorumlu müdürü Hasan Hatipoğlu, yaşının ve siyasi tecrübelerin kendisine kazandırdığı ağırlık ve olgunluğun bilincinde olarak yaptığı bir konuşmayla günün ve alınacak kararların önemini belirtti.

Bu konuşmadan sonra kürsüye gelen Ksanthi Müftülüğü temsilcisi Mehmet Emin Aga, Faziletli Ksanthi Müftümüzün rahatsızlığı nedeniyle toplantıya katılmadığını, her türlü mücadeleye hazır olduğunu ve sonuna dek mücadele edilmesi gerektiğini vurgulayan mesajını okudu.

Bundan sonra Azınlık önde gelenlerinin konuşmaları başladı. Kürsüye sırasıyla her iki Azınlık milletvekilleri Mehmet Müftüoğlu ve Ahmet Faikoğlu, dava avukatı H. İmamoğlu, Yüksek Tahsilliler derneği başkanı İsmail Rodoplu, Doktor Sadık Ahmet, eski Milletvekilleri Ahmet Mehmet ve M. Yaşar, Türk Birlikleri Başkanları Arif Hüseyin, Kadir Yusuf oğlu ve Cahit Aliosman, Vaiz Hasan Paçaman, Nahiye Başkanları Ali Nuri ve Mehmet Bekir, Azınlık basın temsilcileri ve köylü halk temsilcileri geldiler.

Öğle namazı için verilen kısa bir aradan sonra yeniden konuşmalar yapıldı. Burada adlarını sıralayamayacağımız daha pek çok konuşmacı kürsüye geldi.

Tüm konuşmacılar hemen hemen aynı konulara değindiler. Değişik açılardan ama özde birleşen konuşmalar yaptılar. Bu konuşmaları şöyle özetleyebiliriz:

"Açık Hava Hapishanesi yapılmak üzere seçilen söz konusu sahanın

tercih edilmesi yüzde yüz maksatlardır. Bu maksat da Batı Trakya Müslüman Türklüğünün elindeki toprak varlığını biraz daha azaltmak ve kendilerini göçe zorlamaktır.

Zorunlu istimlak kararının ilgililere duyurulmaması ve gizli tutulması da maksatlardır. Bu maksat, soydaşlarımıza adalet kapılarının kapanmasını sağlamak içindir. Ancak, bunda tam başarı sağlanamamıştır. Kapılar hala açıktır.

Bunun ötesinde siyasi mücadele kapısı ise ardına kadar açıktır. Batı Trakya Türkleri, 29 Ocak'ta ol-

duğu gibi ve birbirine daha da kenetlenmiş olarak, siyasi mücadelesini sonuna kadar sürdürecektir. Toprak, Cemaatımız insanının can damarıdır. Bu damarın kurumaması, kurutulmaması için sonuna dek mücadele edilecektir. Gerekirse göğüsler siper edilecek ama topraktan ayrılmaya rıza gösterilmeyecektir.

Bu siyasi mücadeleler, birlik-beraberlik içinde ve YÜKSEK KURUL'un şemsiyesi altında sürdürülecektir. Bu hususta, Yüksek Kurul'un yürütme organı olan YÜRÜTME KOMİTESİ'nin kararları tam destek görecektir."



Camide yapılan toplantıyı camiye sığmayarak dışardan takibeden soydaşlarımız.

Konuşmalar sonunda, Yüksek Kurul Sekreterlerinden YUVAMIZ dergisi sahibi Mustafa H. Mustafa, karar önerilerini açıkladı. Bu önerilerin tümü alkışlarla kabul edildi. Son olarak Divan Başkanının bir önerisi üzerine, anayol üzerinde bir yürüyüş yapılması kabul edildi.

Toplantıda şu kararlar alınmıştır:

1- Danıştay nezdinde dava açılması.

2- Bir heyet oluşturulup Atina'da hükümet, muhalefet çevreleriyle, AET ülkeleri, İslâm ülkeleri ve Lozan'a imza atan ülkelerin Atina Büyükelçileriyle görüşülüp durum anlatılması ve destek istenmesi.

3- Bir heyetin Avrupa Parlamentosuna giderek destek istemesi.

4- Hükümet çevrelerine bir muhtıra göndererek istimlâk kararının geri alınmaması halinde bölgede doğabilecek muhtemel olaylardan Azınlık halkının sorumlu olamayacağına duyurulması.

5- Bölgedeki tarlalarda oturma eylemi yapılması.

6- Bölgedeki evlerin çatılarına "istimlake karşı" olduklarını belirten pankartlar asılması.

7- Komotini-İstanbul anayolu boyunca tek sıra halinde dizilerek istimlakı kınayan pankartlar tutulması.

8- Günü daha sonra Azınlık Yüksek Komitesince belirlenmek üzere tüm Azınlık insanının 24 saat boyunca evlerinden çıkmaması, işyerlerine gitmemesi.

9- Günü ve süresi daha sonra belirlenmek üzere tüm Azınlık çocuklarının okullara gönderilmemesi.

10- Bir kilometrelik bir yürüyüş yapılması.

Bu konuşmalardan sonra Karacaoğlan köyü Camii önünde asfalt boyunca yaklaşık 5.000 kişilik bir soydaş topluluğu yürüyüşe başladı. İlk sıralarda Azınlık Yüksek Kurul üyeleri yer aldı. Yürüyüş sırasında "Tarlamız bizim canımızdır. Canımızı vermeyiz" gibi sloganlar Türkçe ve Rumca olarak söylendi.

Aratos-Arisvi hattı üzerinde yaklaşık bir kilometre yürüyen soydaşlar yine geldikleri yoldan geri döndüler ve sessizce dağıldılar.

Açık hava hapisanesi ile ilgili 4 nahiye müdürümüzün Nahiyeler birliğine dilekçesi

Komotini, 14-3-1989

RODOP VİLAYETİ NAHİYE VE BELEDİYELER BİRLİĞİNE,

Konu: Rodop Vilayeti Açık Hava Hapishanesi yapmak üzere zorunlu toprak istimlâkı.

Son zamanlarda HF tesinden öğrendiğimize göre, Açık Hava Hapishanesi yapılması için bölge-lerimizde yaklaşık 6000 dönümlük bir arazi istimlâk edilmiştir.

Bu arazinin %99'u bölgedeki Müslümanlara ait olup, istimlak kararının uygulanması halinde, kendilerini açlık ve sefaletle sevkedecektir; çünkü bu insanlar sadece rençperlikle geçimlerini sağlamaktadırlar.

Bu konu çok ciddi olduğu ve bölge sakinlerinde korku ve endişe yarattığı için, her türlü yasal yollardan bu istimlâke tepki göstermekte kararlıdır.

Aşağıda imzaları bulunan biz Nahiyeler Müdürleri, bu ciddi konunun Rodop Vilayeti Nahiyeler ve Müdürleri Yönetim Kurulu toplantısında görüşülmesini rica ediyoruz.

Nahiyeler Müdürleri

Karacaoğlan (Aratos), Kozlukebir (Arriana),

İmza

İmza

Ircan (Arizvi),

Sirkeli (Filira)

İmza

İmza

Gökçeler'de Olay!

Gökçeler'de arazileri ellerinden Yunanlılar tarafından zorla alınan Türk Köylülerinin durumlarını görüşmek üzere Azınlık Yüksek Kurulu İskeçe Müftülüğünde toplandı.

Oktay Mehmet/Gümülcine

25 Ocak 1989 Çarşamba günü Yunanlılar, zor kullanarak İskeçe'nin Gökçeler ve Höyükköylü soydaşlarımızın arazilerini yöredeki Yunanlılara vermeğe kalkmışlardır..

Yunanlıların başlattığı bu insanlık dışı hareketi durdurmak ve dünya kamuoyuna duyurabilmek için, acilen bazı önlemlerin alınması gerekiyordu. Bu yolda yapılacak çalışmalarını tespit etmek için 28 Ocak 1989 Cumartesi günü Azınlık Yüksek Kurulu İskeçe Müftülüğünde toplanma kararı almıştır. Katılma oranının oldukça yüksek olduğu toplantıda Belediye Müdürü olayların nasıl geliştiğini şöyle anlatmıştır: "25 Ocak Çarşamba sabahı köye önce Polis arabaları geldi, biraz dolaştıktan sonra gittiler. Daha sonra ise yöre Savcısı, Emniyet Müdürü

ve beraberinde bazı yetkililer geldiler. Köyün' etrafında, ve dışında hiç bir yürüyüşün ve toplantının yapılamayacağını bildiren yazılı kararı zorla bize verdiler. Arkasından Sarkarköyü Rumları 1000 (Bin) kadar Yunanlı polis himayesinde bizlere ait meraları sürüp ekmeğe başladılar. Bu durum bizleri ve bütün Türk camiasını oldukça üzmüştür. Bizler avukatımıza danışarak mahkemeye başvurduk ve dava açtık."

Azınlık Yüksek Kurulu toplandı

Gökçeler olayını görüşmek üzere Azınlık Yüksek Kurulu acele olarak 28 Ocak Cumartesi akşamı İskeçe Müftülüğünde toplandı. Toplantıya katılan üyeler birer birer söz alarak görüşlerini bildirdiler ve neticede şu kararlar alındı:

1) İskeçe Müftüsü, iki milletvekili, Yüksek Kurul Toplantısı Başkanı, Yüksek Tahsilliler Derneği Başkanı, davanın Avukatı ve Nahiye Müdüründen oluşan bir Heyet Atina'ya giderek, girişimlerde bulunacak.

2) Davamıza sahip çıktığı için Türkiye Dışişleri Bakan'ına bir teşekkür telgrafı çekilmesi.

3) Hükümet sözcüsü Kostopulos'a da üzüntümüzü beyan eden bir telgrafın çekilmesi.

4) Azınlık davalarını yürütmek üzere gerekli masrafları karşılamak için Azınlık çapında bir yardım kampanyası açılması.

5) Yürütme Kurulu'na gerektiğinde, kararlar alıp bu kararları uygulamaya koyma yetkisinin verilmesi.

6) Belediyeden başka Gökçeler ile Höyükköy sakinleri de dava açacaklardır.

Batı Trakya Türkleri 1.Gençlik Kurultayı yapıldı

29 Nisan 1989 Cumartesi günü Derneğimiz genel merkezinde Batı Trakya Türkleri 1.Gençlik Kurultayı yapıldı



Kurultaya katılan Genel Başkanımız Tahsin Salihoğlu konuşmasını yaparken.

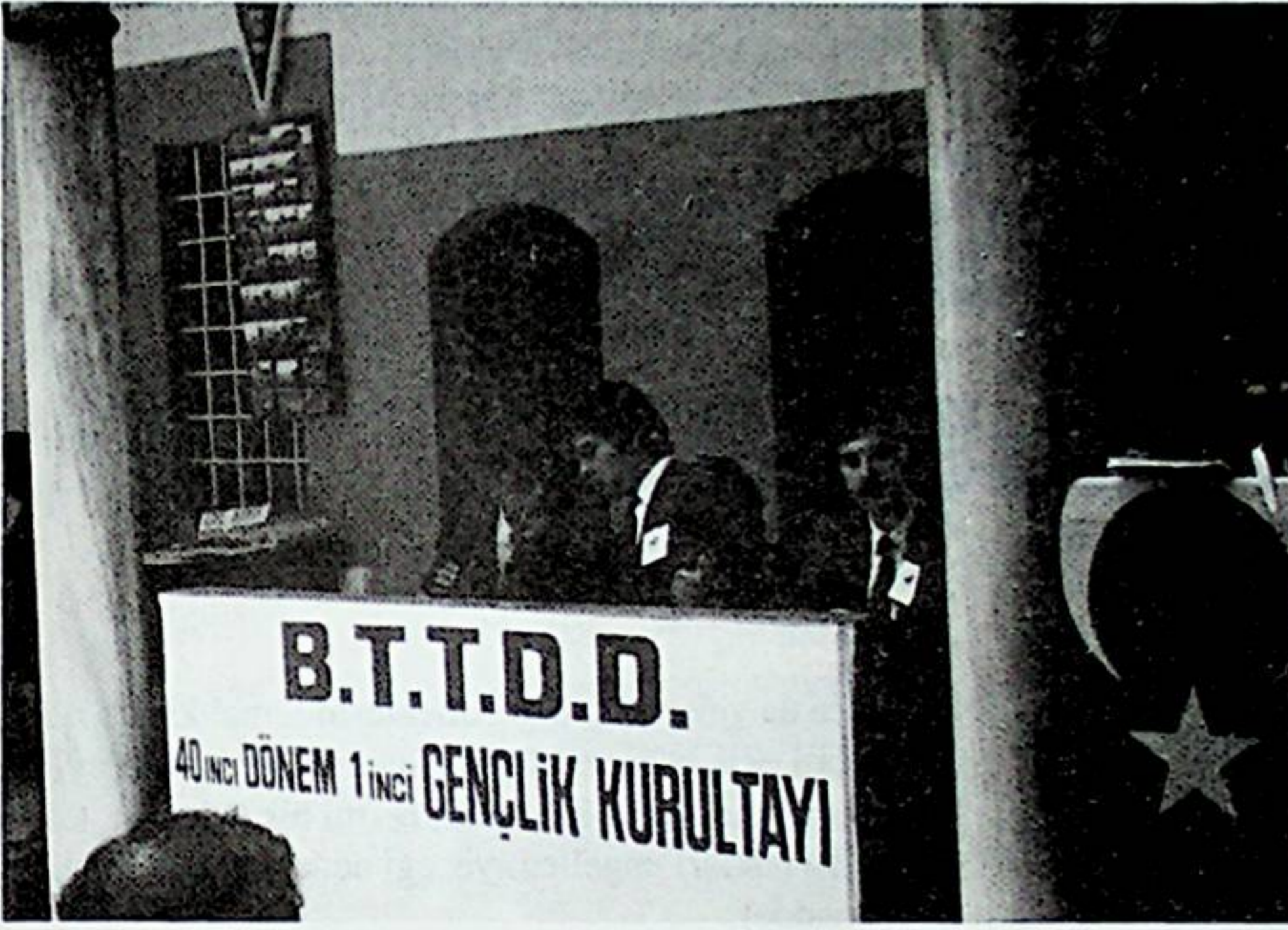
29 Nisan 1989 günü Derneğimiz genel merkezinde Batı Trakya Türkleri 1.Gençlik Kurultayı yapıldı.

Genel Başkan Tahsin Salihoğlu'nun açış konuşmasıyla başlayan kurultay beklenenin üzerinde ilgi gördü. Üniversite ve liselerde okuyan Batı Trakyalı Türk öğrencilerin katıldığı kurultayda gençlerin sorunları tartışıldı.

R.İsmail, "21. yüzyıl eşiğinde Batı Trakya gençliği"; M.Mustafa, "Orta öğretim öğrencisi Batı Trakya'lı gençlerin sorunları ve çözüm önerileri"; Ö.Delioglu, "Yüksek öğretim öğrencisi Batı Trakya'lı gençlerin sorunları ve çözümleri" M.Güler, "Sorunlar, çözümler ve gençliğe düşen görevler"; S.Alibaşı, "Batı Trakya Türkleri Dayanışma

Derneği teşkilatı yapısı ve öneriler" T.Mustafaoğlu, "Kendini tanımak, hakkını savunmak" konularında birer konuşma yaptılar. Ayrıca Adapazarı şubesi adına, R.Kunter, Ankara derneği adına R.Mustafa birer konuşma yaptılar. Sonunda öğrencilerin yönelttiği sorular genel başkan T.Salihoğlu tarafından cevaplandırıldı.

Kurultay münasebetiyle dağıtılan basın bülteni



Kurultaydan bir görünüş

Sayın Basın Mensupları,

1. Yunan Başbakanı Papandreu, Devlet Başkanı Jivkov ile yapmış olduğu görüşmeden sonra "Yunanistan'da Türk azınlığı yoktur" demiştir.

Papandreu tarihi gerçekleri inkar etmektedir. Şu anda müftülerle ilgili Yunan meclisinde görüşülmekte olan müftülük yasası Türk azınlığı olmasaydı, mecliste görüşülürmüydü?

Lozan andlaşmasını inkar edebilir mi?

2. Hali hazırda Gümölcine Müftü Naibi, Yunan makamları tarafından atanmıştır. Bu atama 1920/2345 sayılı kanuna aykırıdır. Yasa gayet

açıktır. Yunan hükümeti kendi kanunlarına dahi saygılı değildir. Türk Devletinin, İstanbul rum azınlığına hiç bir taahhüdü olmadığı halde, Rum azınlığı dini lideri olan Patriği kendi arasında seçmektedir. Yani metropolitler toplanarak kendi aralarından birini patrik olarak seçmektedir.

Batı Trakya'da Vaz ve İrşad heyeti de aynı şekilde kendi müftülerini aralarında seçmelidir. Türk Cemaatinin müftüsü o olmalıdır.

3. Türkiye'nin vatandaşı olduğu iddiası ile Yunan asliye mahkemesi kanalı ile "Türk" kelimesi yasaklanmıştır. Birliklerimizi kendi adı ile yazdığımız zaman (Gümölcine Türk Gençler Birliği gibi) haberleş-

me imkanını ortadan kaldırmaktadır.

4. Eğitim: Batı Trakya Türkü için yoktur. Vasıflı ve Türkiye'de tahsil görmüş öğretmenlerimize görev verilmemektedir. 20 yıldır kitap yoktur.

5. Toprak Gaspı: Hepimizin bildiği gibi 1923 yılında Batı Trakya'da ekilebilir arazinin %85'i Türklerin idi. Bugün ancak %27'si Türklerindir.

6. Ekonomi: Batı Trakya Türkü sanayici olamaz, tüccar olamaz. Gayrimenkul satın alamaz. İnşaat izni verilmediği gibi tamir ruhsatı da verilmez.

7. Vatandaşlık Yasası: 1955 yılında çıkartılan Yunan vatandaşlık yasasının 19.cu maddesi aynen şöyle demektedir: Elen ırkından olmayan Yunan vatandaşları yurt dışına çıktıklarında dönmeme kanaati hasıl olur ise vatandaşlıktan çıkartılır.

Biz Yunanistan'ın 150.000 soydaşımıza yapmış olduğu bu insanlık dışı baskıları kınıyoruz. Orada yaşayan Türk toplumu da bunun farkındadır. Nitekim Haziranda yapılacak seçimlerde Partiler Türk Milletvekili adayı bulmakta sıkıntı çekmektedir. Gerek İskeçe ve gerekse Gümölcine'de bağımsız listeler halk arasında çok ilgi görmektedir. Şerefli Türk basınının devamına sahip çıkacağından eminiz. İlginize teşekkür eder, saygılar sunarız.

Tahsin Salihoglu
Genel Başkan

B.T.T.D.D.

40.cı Dönem Gençlik Kurultayı

Genel Başkan Tahsin Salihoğlu'nun Kurultay Konuşması

Sayın Basın mensupları, saygıdeğer misafirler ve çok kıymetli Batı Trakya'lı genç kardeşlerim.

Batı Trakya Müslüman Türk Cemaatinin Bugünkü Durumu, Kısa Tarihçesi:

Birinci Dünya Savaşından sonra ortaya çıkan anlaşmazlıklar ve yüzyüze kalınan bölgesel meseleler Türkiye ve Yunanistan arasında şümulü bir nüfus mübadelesini gerektirmiştir. İki devlet arasında imzalanan anlaşmaya göre Türkiye'deki etnik Yunanlılarla, Yunanistan'daki etnik Türkler zorunlu bir nüfus mübadelesine maruz kalmışlar ve karşılıklı olarak milyonlarca insan yer değiştirmişlerdir. İstanbul'daki Ortodoks Yunan azınlıkla, Batı Trakya'daki Müslüman Türk azınlık bu mübadelenin dışında tutulmuşlardır.

Bu iki topluluğun azınlık hakları 24 Temmuz 1923 yılında imzalanan Lozan anlaşmasının III. bölümünde garanti altına alınmıştır. Anlaşmanın şartlarına göre azınlıklar bilfiil ve kanuni bir şekilde ülkenin diğer vatandaşlarına gösterilen muamele ve teminatın aynısından yararlanabilecekler ve özellikle kendi din, hayır ve sosyal kurumlarını, okullarını, eğitim, öğretimle ilgili diğer kuruluşlarını kendi istedikleri şekilde işletmek ve idare etmek hakkıyla bu kurumlarda serbestçe kendi dillerini kullanabilme haklarına sahip olabileceklerdir. Aynı anlaşmanın III. bölümünün 38 ilâ 44. maddeleri

boyunca da yukarıda sözü edilenlerin temel kanun olarak kabul edileceği ve hiçbir kanunun, resmi bir eylemin yada yine hiçbir kanunun, resmi bir eylemin, talimatın bu hakları engellemeyeceği açıkça belirtilmiştir. (37. madde).

Yunanistan, Lozan anlaşmasının altına imzasını atarak bu azınlığın anlaşmada yer alan bütün haklarını kabul ettiğini taahhüt etmiştir. (Madde 45). Azınlıklara sağlanan bu özel haklardan yararlanacak olan kişilerin sayısını kararlaştırmak amacıyla nüfus mübadelesinin 9. Karma Komisyonu Türk ve Yunan delegeleri tarafından ortak olarak imzalanan azınlıkların her üyesine verilmek üzere resmi olarak düzenlenmiş bir belge bastırılmıştır.

1-Toplumun ırkının tartışılması:

İnkâr edilemez gerçekler olan ve iyi bilinen tarihi geçmişimize, dini inancımıza, Türk kökenimize, ana dilimize (Türkçe), etnik geleneklerimize rağmen Yunan devlet adamlarının ve yüksek düzeydeki resmi görevlilerin yazılı ve sözlü beyanları, bizim Türk değil de Müslüman olduğumuzu iddia etme çabası içindedir. Bu olay Yunanlıların Batı Trakya Türk toplumunu inkâr ederek toplumu dini bir gruba indirgeme niyetinde olduklarını göstermektedir. (Bulgaristan yöneticileri de oradaki Türklere aynı şeyi yapmıştır.)

Nitekim Batı Trakya bölgesindeki yöneticiler de aynı tutumu takınarak TÜRK ÖĞRETMENLER DERNEĞİ, GÜMÜLCİNE TÜRK GENÇLER DERNEĞİ, İSKEÇE TÜRK GENÇLER DERNEĞİ gibi başlıklarda ve afişlerde Türk sıfatının kullanılmasını yasaklamışlardır. Yunan mahkemeleri,debu dernekleri, Batı Trakya'da Türk olmadığı ve Türk kelimesinin sadece Türkiye'nin vatandaşı anlamında olduğu iddiasıyla kapatma kararı almışlardır.

Batı Trakya Türk toplumu, Türk ve Dünya kamuoyundan etnik varlığı ile dini inançlarının bölünemez bir varlık olarak görülmesini ve temel insan haklarına giren etnik ve dini varlığının korunmasına saygı duyulmasını istemekte son derece haklıdır.

2- Lozan Andlaşmasının 40. maddesinin aksine Yunan yöneticilerinin keyfi uygulamaları yüzünden Türk dilinde eğitim tamamen etkisiz bir hale gelmiştir.

a. Yunan hükümeti Türkiye'deki okullardan mezun olan öğretmenlere iş vermemektedir ve bu sebeple mükemmel Türkçe bilen azınlığın öğretmenlerini, çocuklarımıza geleneksel kültürümüzü öğretmekten mahrum etmektedir.

b. Hükümet, Müslüman Türklerin yaşadıkları dağlık bölgelerde Yunan ortaokulları açarak bizim çocuklarımızı da Yunanca eğitim yapılan bu okullarda okumaya zorlamaktadır. Öte yandan Gümülcine ve İskeçe'deki Azınlık Ortaokullarına giriş sınavı konularak her sene çok sınırlı sayıda öğrenci kabul edilmektedir. Anayasa'nın 16. maddesindeki 9 yıllık zorunlu eğitimi vurgulayan şartın açık olmasına rağmen bizim Türkçe eğitim yapan İlkokuldan mezun olan çocuklarımız Türkçe eğitim yapan ortaokullara kaydolabilmeleri için giriş sınavına girmeye zorlanmaktadırlar. Maamafih, aynı öğrenciler Yunan ortaokullarına sınavsız kabul edilmektedirler.

c. Nüfusu 150.000 olan Türk azınlığın ortaokul eğitimini karşılayabilecek sadece iki tane ortaokul bulunmaktadır. Yunan yöneticileri, bütün bir okul yılı Türkçe okutulan dersler için Yunanca özel bir sınav getirilmesi gibi maksatlı bir darbede bulunmuşlardır. Başka bir deyişle, azınlık okulunda bütün sene Türkçe okutulan derslerden yıl sonunda Yunanca bir sınavı vererek geçmek mümkün olabilecektir. Bu uygulamanın sonucunda Türkçe eğitim veren okullar da okuyan öğrenci sayısında dramatik bir azalma meydana gelmiştir. Aşağıda görüldüğü üzere 1983-1984 öğretim yılında Türk

İskeçe lisesinde okuyan öğrenci sayısı 227, Türk Gümülcine Lisesinde ise 305'dir. Bu rakamlar 1986-1987 öğretim yılında Yunan Yöneticilerinin aldığı bariz önlemler sonucu sırasıyla 85 ve 42'ye düşmüştür.

	1983-84	1984-85	1985-86	1986-87
İskeçe	227	183	120	85
Gümülcine	305	174	84	42

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde belirtildiği gibi "Çocukları için eğitim şeklini seçme hakkı ebeveynlere aittir."

Görüldüğü gibi biz Batı Trakya'da bu temel hakdan tamamen mahrum bırakılmış durumdayız. Bizler bu haksız ve aşikâr uygulamanın derhal yürürlükten kaldırılmasını istemekteyiz.

3- Size, azınlığımızın ekonomik açıdan çökmesini hedefleyen bazı esef verici haksızlıkları sunuyoruz.

a. Bölgemizde gayri menkul malların satın alınması Yunan yöneticilerinin iznine tabidir. Ve bu izin bütün vatandaşlara verildiği halde Müslüman Türklere verilmemektedir, arada Yunan yöneticileri ile işbirliği yapan bazı "seçilmiş" kişiler istisna olarak kalmaktadır.

Yunan Anayasası'nın 17. maddesinde, devletin koruması altında mülk edinme hakkından kimsenin mahrum edilemeyeceğinin belirtilmesine rağmen bu azınlığın fertleri olan bizler gayrimenkul edinme hakkından mahrum bırakılmaktayız.

b. Kamulaştırmanın yürürlüğe konmasıyla bu bölgede azınlığın malı olarak bulunan en değerli topraklar kasıtlı olarak kamulaştırılmaktadır.

c. Bize atalarımızdan kalan gayrimenkullerin yüzyıllardan beri gelen eski tapuları olmasına rağmen (ki bunlar Yunan devleti tarafından yenileştirilmektedir.) topraklarımız, devletin malı olduğu gerekçesiyle ellerimizden alınmaktadır.

d. Yine tutarsız bahanelerle Türk esnafı, zanaatkarları, hatta Kuran kursu öğretmenleri bile tutarı 5 milyon Drahmiden 10 milyon Drahmiye kadar yükselen ödemesi gerçekten de imkansız olan para cezalarına çarptırılmaktadırlar.

e. Hiçbirimize kamu hizmetlerinde iş verilmemektedir. Eczacılarımıza bütün yasal işlemleri tamamladıkları durumlarda bile eczane açmaları için izin verilmemektedir. Azınlık topluluğumuzun içinde oldukça fazla sayıda eczacı olmasına rağmen bütün Batı Trakya'da bir müslüman Türk tarafından açılmış tek bir eczane yoktur.

f. Bir azınlık ferdi için bir ehliyetnameye sahip olmak tamamen imkansız olmasa da oldukça zor bir olaydır.

4- Yunanistan'daki Müslüman Türklere yirmi yıldır inşaat izni verilmemektedir.

Eski evlerin basit bir tamirine bile izin verilmemektedir. Bunun sonucu olarak da Hıristiyan Yunanlıların yaşadıkları sahtlerdeki binalar rahat ve modern olmasına rağmen Müslüman Türklere şehrin gerisinde, farklı bir bölgede yarım yüzyıllık nerdeyse bir asırlık, tamir görmemiş, harap evlerde durmaktadırlar. Bu da Batı Trakya'da iki sınıf halkın yaşadığının açık bir kanıtıdır. Birinci sınıf olarak Yunan asıllı vatandaşlar ve ikinci sınıf vatandaşlar olarak da Müslüman Türklere.

5- Yunan Anayasası:

Yunan Anayasasının 5.ci maddesi şöyle der "Herkesin yaşamı, şerefi, özgürlüğü, milliyetine, ırkına, diline, dinine ya da siyasi inancına bakılmaksızın himaye altındadır."

(2.ci paragraf) "Bütün Yunan vatandaşlarının yurtdışına çıkış ve tekrar bu ülkeye dönüş, ülke içindeki seyahat ve yerleşme özgürlükleri kısıtlanamaz" (4.cü paragraf). Ancak Yunan yöneticilerinin Müslüman Türklere karşı olan uygulamaları aşağıda belirtildiği gibidir.

a. Anayasa'nın açık şartlarının aksine birçok etnik Türk yurtdışında fazla kaldıkları gerekçesiyle vatandaşlıktan çıkarılmışlardır. Bu arkalarından yapılmış bir iş olduğu için, pasaportları tamamen geçerli olduğu halde bu durumu ancak Yunan Sınırında kendilerine ülkeye giriş hakkı verilmediği zaman öğrenebilmektedirler. Bazı durumlarda, bazılarının giriş izni verilmektedir, ancak bu seferde pasaportlarına el konulmaktadır. Bu nedenle de çoğu zaman ülkeyi ellerinde hiçbir belge olmadan terketmeye zorlanmaktadırlar.

Dünya kamuoyunun dikkatini Yunan vatandaşlık Kanununun 19.cü maddesine çekmek istiyoruz.

"Yunan etnik kökeninden olmayan bir kişi eğer Yunanistan'dan bir daha geri dönmeme niyetiyle ayrılırsa o zaman vatandaşlıktan çıkarılabilir."

Görüldüğü üzere 2 çeşit (kategori) Yunan vatandaşı vardır.

1. Yunan Etnik kökenli vatandaşlar.

2. Yunan Etnik kökeninden olmayan vatandaşlar.

Yunan vatandaşlık kanununda yaratılan ayrılığın utanç verici bir kanıtı olan bu 19.cü madde bile Müslüman Türklere Yunanistan'ı geri dönmeme niyetiyle terketmediği ya da yurtdışına geçici bir süre için gittiği durumlarda yapılan uygulamaları engelleyici bir yoruma sahiptir. Daha önce bahsedildiği gibi insanların pasaportları geçerli olduğu halde ülkeye girmelerine izin verilmemektedir.

Bunun sonucu olarak da bir Müslüman Türk Yunanistan dışında bir seyahate çıktığı zaman geri döndüğünde ülkeye girip giremeyeceğinden asla emin olamamaktadır. Süresi beş yıl için geçerli olan normal pasaportlar her Batı Trakyalı Türk'e verilmemektedir. Bazılarına süresi sadece bir yıllık pasaport verilmekte, bazılarına ise bir tek çıkış hakkı olan ve geri giriş vizesi olmayan pasaportlardan verilmektedir.

Şimdi azınlık fertlerini Yunanistan'ın çeşitli bölgelerine dağıtmayı hedefleyen yeni bir uygulamayla karşı karşıya kalmaktayız böylece Batı Trakya Müslüman Türk azınlığının sayısında da azalma olacaktır.

Bu plân kamu görevlileri tarafından uygulanmaktadır. Bu görevliler köylerimizdeki ve şehirlerimizdeki işsiz ve fakir azınlık mensubu Türklere temas kurmaktadırlar. Bu Türklere refah ve iş vaatleriyle topluluğumuzdan kopararak Yunanistan'ın başka bölgelerine göndermek istemektedirler. Mamafih bir kere Batı Trakya'dan ayrıldıktan sonra ailedeki bütün bireylerin de resmi kayıtlarını kendi belediyelerinden iş buldukları şehre nakletmeye zorlanmaktadırlar. İşverenleri tarafından önerilen bu ön koşulu kabul edenler çocuklarını Hıristiyan okullara göndermeleri için zorlanmaktadırlar ve er geç isimlerini değiştirmelerini de talep etmeye niyetlendikleri görülmektedir. Bu koşullara uymayanlar ise işlerinden atılmaktadırlar. Yıllardır madenlerde çalışan bazı Türklere çocuklarını Hıristiyan okullarına göndermemek için ailelerinin resmi kayıtlarını çalıştıkları şehrin belediyesine göndermedikleri zaman şirketleri işlerine son vermektedir.

6- Yürürlükte olan Yunan yasasına göre bizim en büyük dini önderimiz ve Türk-Müslüman Topluluğu İdare heyetimizin de üyesi olan müftülerin seçimle iş başına gelmesi gerekmektedir. 1920 yılında çıkarılan 2345 no.lu kanunla bu meselenin nasıl çözümleneceği açık olarak belirtilmesine rağmen Yunan Yöneticileri bunu aşağıda açıkladığı gibi kanunlara aykırı olarak yerine getirmektedirler.

Gümölcine Müftüsü 2 Temmuz 1985 yılında öldüğü zaman Yunan valisi 1920 yılında çıkarılan 2345 no.lu kanunun aksine büyük bir aceleyle yerine bir din adamı atamıştır.

Topluluğun bu atamaya kuvvetli bir şekilde tepki gösterdiğini gören vali tarafından atanan şahıs derhal istifasını sunmuştur.

Altı ay sonra tekrar topluluğun isteği gözönüne alınmadan ikinci bir atama daha yapılmıştır. Bu atamaya kuvvetle karşı çıkılmasına karşılık yöneticiler şimde ne-

redeyse 3,5 yıldır görev başında olan bu "Vekil Müftünün" adaylığını yasallaştırmaya çalışmaktadırlar. Böylece Yunanlı yöneticiler Gümülcine Müslüman-Türk topluluğunun başına bir istenmeyen müftü atayarak ve yürürlükte olan yasayı açıkça ihlal ederek Müslüman Türkleri dini liderlerinden mahrum etmek istemektedirler. Bu topluluğumuzun içinde derin bir endişe ve huzursuzluğa yol açmaktadır. Bu nedenle de 1920 yılında çıkarılan 2345 no.lu yasaya göre Gümülcine'deki baş Müftülük makamına Türklerin oylarıyla yeni bir müftü seçilmesi acilen çözülmesi gereken sorunlarımızın başında gelmektedir.

Yunan hükümeti bunu yasal hale getirmek için yakın

geçmişte meclise bir kanun teklifi sunmuştur. Meclisten geçtiği takdirde 2345 sayılı kanunun hükmü kalmamış olacaktır.

Türkiye'de Patrik seçimiyle ilgili Türk Devletinin hiç bir taahhütü olmadığı halde ve Patrik seçimiyle ilgili hiç bir yasa da olmadığı halde İstanbul Rum azınlığı kendi içerisinde kendi metropolitlerinin oylarıyla Patriğini seçmektedir. Yunan hükümeti tarafından atanmış olan ve Yunanlı'ya hizmet veren halihazırdaki Müftü naibi kesinlikle azınlığın Müftüsü değildir. Vaaz ve İrşad Heyeti bir araya gelerek kendi Müftüsünü kendisi seçmelidir. Sözlerimi burada bitirirken hepinize saygılar sunarım.

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Dernekleri
Genel Başkanı
Tahsin Salihoğlu

Dergimiz

BATI TRAKYA'NIN
SESİ'ne

ulaşmanın en kolay yolu abone olmaktır.
Her sayısı ayrı bir belge niteliğinde olan dergimize
abone olmak menfaatinizedir

Türkiye İş Bankası Türbe Şubesi 1056 30440 0026237 No'lu hesaba
30.000 TL. yatırarak 1 yıllık (6 sayı) abone olabilirsiniz.

Adres: Beşirağa Tekkesi Sokak No:7 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 527 68 57

DERGİMİZ, DERNEĞİMİZİN RESMİ YAYIN ORGANIDIR

Batı Trakya Türkleri Edebiyatı

Feyyaz Sağlam

Dokuz Eylül Üniversitesi

Türk Dili Bölümü | Öğretim Elemanı

I- Yunanistan'da Türkler ve Türk Dili:

Bugünkü Yunanistan sınırları içinde yer alan coğrafi bölge, Türkler açısından tarihi, siyasi, sosyal ve kültürel yönleriyle çok önemli bir saha olma özelliğini sürdürmektedir... Halen bu ülkedeki Türkler ve Türkçe'nin durumuyla ilgili olarak başlıca şu dört grup üzerinde durulabilir:

a) 14. yüzyılda Gazi Evrenos Bey'in Batı Trakya'yı fethi ile bölgeye Konya ve Balıkesir civarlarından gelip yerleşen, Osmanlı Türkleri'nin torunları olarak bugün yoğun bir biçimde Gümölcine ve İskeçe şehir ve köylerinde, Lozan'dan beri "resmi azınlık" statüsünde yaşamakta olan, sayıları 120.000'i aşkın "Müslüman Batı Trakya Türkleri".

b) Başta Rodos olmak üzere, "12 Ada Müslüman Türkleri".

c) Türk kökenli Hıristiyanlar. Oğuz Türklerinden çok önceleri bölgeye Kuzey'den gelip yerleşen Gagavuz, Kuman-Kıpçak gibi boylara mensup Hıristiyan Türkler ve Lozan'dan sonra mübadele ile Anadolu'dan Yunanistan'a göçen ana dili Türkçe ancak Yunan alfabesi kullanan Karamanlı Türk Ortodokslar.

d) Gerek değişik zamanlarda Anadolu'dan Yunanistan'a göçen; gerekse T.C. vatandaşı olarak Türk pasaportu ile halen Atina'nın Neo Smirni bölgesinde yaşayan bugünkü sayıları 70.000'i bulan ve Türkçe'yi ikinci bir dil olarak kullanan İstanbul ve Anadolu Rumları.

Bu dört gruptan en önemlisi elbetteki, kasıtlı olarak Yunan yönetiminin siyasi, ekonomik, sosyal

ve kültürel alanlarda sistemli baskılarla eritmeye çalıştığı bugün çekirdek nüfus 120.000'lere düşmesine rağmen; sözkonusu baskılar sonucu başta Türkiye olmak üzere, Almanya, Avusturya, Avusturalya ve A.B.D. ne göç etmek zorunda kalan, bütün bu ülkelerde bugünkü toplam nüfusları bir milyonu bulan "Müslüman Batı Trakya Türkleri" olmaktadır...(1)

II- Yunanistan Türkleri Basın-Yayın Faaliyetleri:

Yunanistan'daki en önemli Türk topluluğu olan Batı Trakya Türkleri; Lozan Andlaşması'ndan bu yana kesintisiz olarak azınlık basın-yayın organlarına sahip olmuşlardır. Eski ve yeni harfli olarak altmıştan fazla gazete ve dergi adına ek olarak bu Türk topluluğunun Türkiye'de üç (Batı Trakya, Yeni Batı Trakya, Batı Trakya'nın Sesi), Federal Almanya'da da bir (Yeni Adım) yayın organına rastlıyoruz. Türkiye'de 1928 yılında gerçekleştirilen harf devrimi akabinde - Balkanlar'daki diğer Türk topluluklarında olduğu gibi- Batı Trakya Türkleri'ni de etkilemiş ve büyük ölçüde Latin alfabesi benimsenilmiştir. Ancak dinî kesime mensup bazı gazete ve dergilerin 1970'li yıllara kadar eski alfabe kullanıldığını görüyoruz. Günümüzde ise bütünüyle yeni alfabe benimsenilmiştir. Altmışı aşkın gazete ve dergiden kapanmış olan, ancak arşivleri Yunanistan'da Türk dilinin belgesi durumunda olan yayın organlarından bir kaçının adı şöyledir: Azınlık Postası, Batı Trakya, Alish, Birlik, Öğretmen, Yeni Ziya, Trakya, Ülkü... Bugün ise Batı Trakya'da Türkler Akın,

Divan Edebiyatçılarımızdan Avnî (Fatih)'nin Dimetoka'da doğmasından başka, "Selanikli Tarihi" adlı eseriyle Selanikli Mustafa bu bölgeden yetişmişlerdir. Özellikle Selanik, Türk kültür ve edebiyatının İstanbul'dan sonra önemli ikinci merkezi olmuştur.

Gerçek, İleri, Yankı gazeteleriyle; Hakka Davet, Yuvamız, Arkadaş Çocuk Dergilerini yayınlamaktadırlar. Bu noktada belirtilmesi gereken iki ayrıntı da; İleri gazetesinin 23. sayıya kadar kamuoyu oluşturmak endişesi ile Embros adıyla Rumca da yayınlanmış oluşu ve Rodos Türkleri'nin 1926-1935 arasında "Selâm" adıyla Türkçe bir gazete çıkarmış olmalarıdır...(2)

III- Batı Trakya Türk Edebiyatı'nın Tanımı:

Genel olarak Türk Edebiyatı'nın önemli bir orijinal bir kolunu oluşturan "Balkan (Rumeli) Türkleri Edebiyatı" kavramı bünyesinde; Bulgaristan Türkleri Edebiyatı ve Yugoslavya Türkleri Edebiyatı yanında Yunanistan'da (Batı Trakya'da) oluşan edebî faaliyetlere "Yunanistan (Batı Trakya) Türk Edebiyatı" adını vermek uygun olacaktır. Bir başka ifadeyle; Batı Trakya'nın Lozan Antlaşması sonucu siyasî olarak Yunanistan'a bırakıldığı 1923'ten günümüze kadar bu ülke ve bu bölgede Türkçe olarak gerçekleştirilen edebî faaliyetlerin bütünü, bu tanıma dahil olunabilir... Ancak, bu noktada iki hususun altını çizmek gerekiyor. Birincisi, bu sahada 14. yüzyıldan Lozan'a kadar söz konusu olan edebî faaliyetleri -aşağıda geniş olarak izah edileceği gibi- Batı Trakya Türk Edebiyatı kavramıyla karıştırmamak gerektiğidir... İkinci önemli nokta ise; Emine İşınsu'nun "Azap Toprakları" romanı gibi Türkiye'de yazılmış konusu Batı Trakya Türkleri'nin çilesi olan eserleri ve yine konusu Yunanistan'da (kısmen Batı Trakya'da) geçen Ömer Seyfettin'in "Mehdi" gibi hikâyelerini "Batı Trakya Türk Edebiyatı" kavramının dışında düşünmek gereği olmaktadır...

IV- Yunanistan'da Türkçe Edebiyatın Başlıca Dönemleri:

İlk dönemi genelde Türk Edebiyatı içerisinde, ikinci ve üçüncü dönemleri "Batı Trakya Türk Edebiyatı" içerisinde olmak üzere; bu sahadaki (Yunanistan) Türkçe edebî faaliyetleri başlıca üç

dönemde değerlendirmek mümkündür:

1. Lozan Öncesi: Bu sahadaki edebî faaliyetlerin değerlendirilmesi aşamasında öncelikle siyasî yapının edebiyatla ilişkisini ele almak gerekiyor ki, Yunan hâkimiyetinden önceki dönem, daha sonra ele alacağımız Yunan hâkimiyetindeki iki dönemle çok farklı özelliklere sahip olarak karşımıza çıkmaktadır... Lozan sonrasında bu bölgede oluşan "Batı Trakya Türk Edebiyatı"nı incelemeye önce, Türk Edebiyatı'nın bu sahadaki sağlam altyapısını belirtmek gerekiyor. Bu topraklarda doğan, büyüyen, yetişen şair, yazar ve bilim adamlarına kısaca bir göz atarsak, edebiyatımızda bu bölgenin çok yönlü, canlı, orijinal bir konuma sahip olduğunu görebiliriz. Divan edebiyatçılarımızdan Avnî (Fatih)'nin Dimetoka'da doğmasından başka, "Selânikli Tarihi" adlı önemli eseriyle Selânikli Mustafa bu bölgeden yetişmişlerdir. Özellikle Selânik, döneminde Türk kültür ve edebiyatının İstanbul'dan sonra önemli ikinci merkezi olmuştur. Milli Edebiyat akımını oluşturan "Genç Kalemler" hareketi gibi önemli ayrıntıların yanısıra; Büyük Nutuk yazarı olarak edebî kişiliği ile Atatürk ve Aka Gündüz Kutbay bu şehirde doğmuşlardır... Ayrıca Rıfki Melul Meriç Dedeoğlu'nda, Necati Cumalı Florina'da doğmuşlardır. Yine Türkoloji biliminin iki önemli ismi bu bölgeden yetişmiştir. Halk edebiyatı uzmanı Prof. Pertev Naili Boratav Gümülcineli, dil bilgisi uzmanı Prof. Tahsin Banguoğlu aslen Dramalıdır...

2. 1923-1960 Arası: Bu dönem Batı Trakya Türkleri'nin altı asırlık Osmanlı yönetiminden sonra Yunan "insafına" bırakıldığı ve bu "şok"un yarattığı bunalımlarla dolu bir dönemdir. Yunan İç Savaşı, İkinci Dünya Savaşı gibi olaylar Yunanistan Türkleri'ni de etkilemiştir... Kültürel alanda eski yazı, yeni yazı çatışması bir diğer olumsuzluktur. Bölgedeki sözlü halk edebiyatı canlı bir biçimde yaşatılmaktadır. Ancak bu dönemde yazılı edebiyatta bir suskunluk dönemi yaşanmaktadır. Mehmet Hilmi, Batı Trakya Türkleri'nin sıkıntı ve problemlerini başarılı bir üslûpla hikâyeleştirmiştir. Mehmet Arif (Kemal Şevket Batibey) bu döneme ait kimi gözlemlerini bir sonraki dönemde romanlaştıracaktır.

Türkiye ve Yunanistan arasındaki iyi ilişkiler sonucu Batı Trakyalı bir grup gencin Türkiye'ye eğitim için geldiklerini ve akabinde Batı Trakya'ya dönüp edebî bir hareketi başlattıklarını görmekteyiz.

3. 1960 Sonrası: 1960'lı yıllarda Yunanistan Türk Edebiyatı'nda bir patlamanın görüldüğü yeni bir dönem başlamaktadır. Türkiye ve Yunanistan arasındaki iyi ilişkiler sonucu Batı Trakyalı bir grup gencin Türkiye'ye eğitim için geldiklerini ve akabinde Batı Trakya'ya dönüp edebî bir hareketi başlattıklarını görmekteyiz. Bölgedeki diğer şair ve yazarların da katılımıyla canlı bir dönem başlatılır. Gazetelerdeki edebî örneklerin yanı sıra Birlik ve Öğretmen gibi kültür ve edebiyat ağırlıklı iki önemli dergi de bu canlılığı pekiştirmiştir. Yukarıda değindiğimiz Mehmet Hilmi ile birlikte bugün artık hayatta olmayan iki önemli isme öncelikle eğilmek gerekiyor. Mehmet Arif (Kemal Şevket Batıbey) bir bölümü Türkiye'de yayınlanan 11 ayrı kitaba imzasını atmıştır. Edebî açıdan önemli eserleri arasında özellikle "Ve Bulgarlar Geldi" (Batı Trakya'da Teneke ile Alarm) (3) ve yine Türkiye'de yayınlanıp 2. Baskısı yapılan "Üzeyir Ağa"(4) adlı romanlar gelmektedir. Yarı belgesel niteliğindeki bu romanlarda Batı Trakya Türkleri'nin Yunan ve Bulgarlara karşı verdikleri mücadeleler anlatılır. Asım Haliloğlu ise, folklor, ilbilim gibi konuların yanısıra çocuklara yönelik çalışmalarıyla da dikkati çekmiş ve "Batı Trakya Türkleri Çocuk Edebiyatı"nın kurucusu olmuştur. 1980 yılında ölen şair ve yazarın "Türkler İçin Yunanca"(5) adlı çalışması yayınlanmış ancak, "Çocuklara Manzum Masallar-Hikâyeler" ve "Türkçe-Yunanca Sözlük" adlarında iki önemli çalışması henüz basılabilmiş değildir... Halen yaşayan ve Batı Trakya Türk Edebiyatı'nı Yunanistan'da sürdüren şair, yazar ve araştırmacıların adları ve önemli eserleri şöyle sıralanabilir: Ali Rıza Saraçoğlu; Ey Yağız Toprak, Işık Atatürk, Bir Allah'ım, Yarınlar Sizin Olacak, Rodop Yıldızı (Şiir); Hüseyin Mazlum: Aşıkların Şahı Benim, Adres, (Biraz Su, Bir Esmere Gönül Verdim (Şiir); Rahmi Ali: Ay ile Güneş (Hikâye); Hüseyin Alibabaoğlu: Durdur ile Kurkur (Masal), Tevfik Hüseyinoğlu: Tehlike İşareti (Çeviri); halen Türkiye'ye göç etmiş bulunan Abdurrahim Dede: Batı Trakya Türk Folkloru (Halk Bilim)... Güç şartları arasında eserlerini yayınlatabilen bu şairler yazarlar dışında; Mustafa Tahsin, Naim Kazım, Hüseyin Mahmutoğlu, Mücahit Mümin, Salih Halil, İmam Kasım, Mehmet Çolak,

Kadir Ali gibi şair ve yazarların dergi ve gazetelerde yayınlanmış, kitaplaşmayı bekleyen çok sayıda nitelikli çalışmaları bulunmaktadır... Bütün bu isimlere ek olarak Türkiye ve Almanya'da edebî çalışmalarda bulunan Batı Trakyalı şair ve yazarlar da; bu noktada değerlendirilebilir. Genellikle Batı Trakya konusunun siyasî yönünü ele alan bu isimler arasında Türkiye'de Musa Yurt, Nadir Celil, Recep Kara, Tahsin Sönmez; Almanya'da Aşık İzzet Yusuf, Halil Halil sayılabilir... Yunanistan Türkleri Edebiyatı'nda bu üçüncü dönem az sonra zikredeceğimiz problemlere rağmen bütün canlılığı ile sürmektedir...

V- Yunanistan Türkleri Edebiyatı'nın Bazı Karakteristik Özellikleri:

1. Konular: Yunanlıların bu ülkedeki Türkler üzerine uyguladığı siyasî, ekonomik, sosyal ve kültürel baskıların sistemli bir biçimde Lozan'dan beri sürdürülmesi sonucu bu ülkedeki Türk şair ve yazarlarının ele aldığı başlıca tema "huzursuzluk" olmuştur... Bu durumda ele alınabilecek diğer bütün konular geri plâna itilmiş ve ortaya "Huzursuzluk Edebiyatı" diye anılması uygun olan bir edebiyat çıkmıştır... Yunanistan Türkleri Edebiyatı içerisinde bağımsız olarak ele alınması gereken "Batı Trakya Türkleri Çocuk Edebiyatı" ise, bu ülkedeki Türkçe edebiyatın en canlı, en başarılı, en gelişmiş koludur.(6) Ne var ki bu cıvılcı, sempatik çocuk edebiyatı gerek Türkiye'de, gerekse diğer ülkelerde hak ettiği ilgiyi henüz görebilmiş değildir. Hüseyin Alibabaoğlu'nun, Batı Trakya Türkleri Çocuk Edebiyatı'nın en önemli ismi olduğunu da belirtelim... Batı Trakya'da Halk Edebiyatı yine bağımsız olarak değerlendirilmesi gereken diğer önemli bir koldur. Bütün Türk topluluklarında olduğu gibi, Batı Trakya Türk toplumunun da kendilerine has canlı bir Halk Edebiyatı potansiyelleri vardır. Geçmiş Şamanizm'e kadar uzanan bu köklü geleneğe ait efsane, mani, atasözü, bilmece, türkü gibi ürünler Abdurrahim Dede tarafından Türkiye'de yayınlanmıştır.(7) Batı Trakya Türk Edebiyatı içerisinde Halk Edebiyatı geleneğine

Bütün Türk topluluklarında olduğu gibi Batı Trakya Türk Toplumunda da en yaygın olarak görülen edebî tür "şiir"dir...

bağlı halk ozanı tipinde şairlere de rastlanmaktadır. Bir bölümü mahlas kullanan bu şairlerin başlıcaları şunlardır: Yakalı Çoban, Dumanlıdağ, Selami, Aşık Asilsoy, Asımî Haliloğlu, Aşık İzzet Yusuf, Aşık Zengin, İmam Kasım... Özellikle Batı Trakya Türkleri açısından İslâm dininin ayrı bir önemi vardır. Ortodoks Yunanistan'da İslâmiyet, Türklükle beraber Yunanistan'daki Türklerin kimliğini belirleyen başlıca iki unsurdan birisidir.⁽⁸⁾Bu durum Yunanistan Türkleri Edebiyatı'nda yine bağımsız olarak ele alınması gereken "Dinî Edebiyatı"ı oluşturmuştur. Ali Rıza Saraçoğlu'nun Bir Allah'ım, Hüseyin Mazlum'un "Adres" adlı dinî şiir kitapları dışında; özellikle Yol, Hakka Davet gibi dinî dergilerde rastladığımız Tefik Hüseyinoğlu, Hüseyin Salihoğlu, İbrahim Şerif, Fehim Mehmetoğlu gibi şairlerin şiirleri Batı Trakya Türk Edebiyatı içerisinde halen devam etmekte olan dinî bir çizgiyi yansıtmaktadır... Atatürk ve Türk tarihi ile ilgili şiir ve yazılar Batı Trakya Türk Edebiyatı içerisinde bir diğer önemli konuyu oluşturmaktadır. Ali Rıza Saraçoğlu'nun Atatürk ile ilgili şiirlerini "Işık Atatürk" adlı kitabında topladığını görüyoruz. Batı Trakya Türkleri Selanik'te doğması nedeniyle Atatürk'ü kendileri içinden çıkan en büyük Türk olarak kabul ederler.

"Bir taraflı sayılız

En büyük övünç benim için"

diyen Mustafa Tahsin'den başka, Rahmi Ali, Naim Kazım, Hüseyin Salihoğlu, Hüseyin Alibabaoğlu gibi şairlerin bu alanda güzel şiirler yazdıklarını görüyoruz.

2. Türkler:(Bütün Türk topluluklarında olduğu gibi Batı Trakya Türk Toplumunda da en yaygın olarak görülen edebî tür "şiir"dir...) Batı Trakya Türk Şiiri'nin başlangıcı olarak:

*"Ey Garbi Trakyalı asil Türk çocuğu ne mutlu sana
Sen hayat verdin kanınla milli kurtuluş savaşına"*
mısralarıyla başlayan, "Garbi Trakya Milli Marşı" sayılabilir. Bu marşın şairi 1913'te kurulan Batı Trakya Türk Cumhuriyeti, Genel Kurmay Başkanı Süleyman Askerî Bey'dir. Bu şiirden günümüze dek karşılaştığımız metinlerde hece, aruz ve serbest tarzlara rastlıyoruz. Batı Trakya Türk Şiiri'nde konu itibariyle 1960 sonrası dönemde başlıca üç ana eğilim dikkati çekiyor:

a) Millî-dinî-geleneksel çizgi: Asım Haliloğlu, Ali Rıza Saraçoğlu, Hüseyin Mazlum ve Salih Halil bu çizgiyi edebî açıdan sürdürmüşlerdir.

b) Toplumcu çizgi: Mehmet Çolak bu çizgiyi oluşturan imza olmaktadır.

c) Bağımsız çizgi: Mustafa Tahsin, Rahmi Ali, Naim Kazım, Hüseyin Alibabaoğlu gibi şairleri bu çizgide değerlendirebiliriz.

Hüseyin Alibabaoğlu, Kadir Ali ve Mücahit Mümin'in şiirlerinde "İronik" bir yapı ayrıca dikkati çeken bir husustur... Batı Trakya Türk Şiiri halen irili ufaklı yirmi kadar şairle, ama "içe dönük" bir yapıda ürünler vermektedir.

Batı Trakya Türk Edebiyatı'nda ikinci önemli tür "hikâye"dir. İlk başarılı örnekleri daha önce belirttiğimiz gibi Mehmet Hilmi vermiştir. Günümüzde ise Rahmi Ali ön plânda gelmektedir. Hikâyeleri Türkiye'de de yayınlanan ve ödül kazanan bu isim dışında, Hüseyin Alibabaoğlu, Hüseyin Mahmutoğlu, Mücahit Mümin ve Mustafa Tahsin bu türde de ağırlığı olan diğer isimlerdir.

Üçüncü önemli tür "çeviri" türü olmaktadır. Resmi olarak Yunan vatandaşı olmanın tabii bir neticesi olarak, Yunanca'yı da iyi bilen Türk şair ve yazarları, klâsik ve çağdaş Yunan şair ve yazarlarından çeviriler yapmışlardır. Bütün bu çevirilerde dikkati çeken nokta genellikle "özgürlük" temasını işleyen metinlerin çevirilmiş olmasıdır. Önemli çevirilerden birkaçını şöyle sıralayabiliriz: Tefik Hüseyinoğlu; Tehlike İşareti, Roman, Antois Samarakis'ten. Mustafa Tahsin; Yannis Riços, Eleni Siatra, Miços Ligisos, Valazkancis Dimitros'tan çeviri şiirler.

Mehmet Çolak, Argiris Meneros'tan ve Salih Halil, Yannis Riços'tan şiirler... Batı Trakya Türk Edebiyatı'nda diğer türler az ürün verilen türlerdir. Roman türünde daha önce zikrettiğimiz Mehmet Arif (Kemal Şevket Batıbey)'in "Ve Bulgarlar Geldi" ve "Üzeyir Ağa" adlı eserleri dışında Rahmi Ali'nin "Girdaptakiler" adlı çalışması önemlidir. Eleştiri türünde ise yine Rahmi Ali ve Özellikle Mustafa Tahsin'den bahsetmek gerekiyor. Mustafa Tahsin'in üstün bir uslupta kaleme aldığı "Batı Trakya Türk Azınlığı'nda Şiir"⁽⁹⁾ye dönemin Atina

Batı Trakya Türk Edebiyatı, genel yapısı itibariyle bir "huzursuzluk edebiyatı" görünümündedir. Yunanlıların sistemli baskıları sonucu, bölgedeki edebî faaliyetler de bu baskıları dile getiren neredeyse tek boyutlu bir yapıya bürünmüştür.

büyükelçisi ve şair Nazmi Akıman'ın şiirlerini konu edinen "Mirasların En Güzeli"(10)adlı eleştirileri alanında önemli bir boşluğu doldurmuşlardır. Tiyatro türü için deneme niteliğinde iki çalışmayı ele alabiliriz. "Sevda Peşinde"(11)ve "Zamane Çocuğu"(12)adlarındaki bu eserler Birlik ve Yol dergilerinde tefrika edilmişlerdir. Gezi türünde de Mehmet Arif ve Hasan Hocaoğlu'nun yazıları edebî açıdan örnek teşkil edecek çalışmalardır...

VI- Problemler Edebiyat:

"Batı Trakya Türk Edebiyatı" genel yapısı itibariyle bir "Huzursuzluk Edebiyatı" görünümündedir. Yunanlıların sistemli baskıları sonucu, bölgedeki edebî faaliyetler de bu baskıları dile getiren neredeyse tek boyutlu bir yapıya bürünmüştür... Bu bütün içerisinde "Batı Trakya Türkleri Çocuk Edebiyatı" ve "Batı Trakya Türkleri Halk Edebiyatı" tek boyutluluk zincirini kırabilmiş iki ayrı alt konu olmaktadır... Bölgeden başta Türkiye ve diğer ülkelere yapılan göçler, buradaki marjinal edebî potansiyelin gelişimini sürekli olarak engelleyen ikinci önemli problem olarak karşımıza çıkmaktadır... Yunanlıların kültür alanında şovenist tutumları sonucu, bu ülkedeki edebî faaliyetlerden Batı Trakya Türk şair ve yazarları bilinçli olarak dışlanmışlardır. Oysa daha önce "çeviri" türü üzerinde durulurken de belirttiğimiz gibi, bu ülkedeki Türk şair ve yazarları Yunan şair ve yazarlarının eserlerini Türkçe'ye çevirerek, olumlu bir diyaloga zemin hazırlamışlardır. Bu konuda Türkiye'nin tutumunun da olumlu olduğunu söyleyebiliriz. Batı Trakya Türk şair ve yazarlarından örnekler yayınlayan Varlık Yıllıklarında Türk-Yunan toplumları arasında Edebiyat dostluğunun kurulması gerektiği belirtilmektedir.(13)Ancak, altmış yılı aşkın bir birikime sahip Batı Trakya Türk Edebiyatı'na ait bir örnek metnin bile Yunan sanat-edebiyat dergilerinde yer aldığını göremiyoruz... Yunan baskısının yarattığı bir başka önemli problem "mahlas" ya da "müstear ad" problemidir. Batı Trakya Türk Edebiyatı içerisinde yer alan yaklaşık kırk kadar şair; ya "Naim", "Filiz" gibi yarım adla, ya "Oğuzcan", "Dumanlıdağ", "Gerçekçi" gibi

takma adla, ya da "A.A.", "E.E.", "Gü.Cem" gibi kısaltmalarla ve hatta üç yıldızlı "XXX" sembollerle şiir yazmak zorunda kalmışlardır... Genelde Batı Trakya Türk Edebiyatı'nı oluşturan şair ve yazarların siyasî kişilik ve misyonları ve bu özelliklerinin edebî yönlerini ikinci plâna itmesi, edebî açıdan yapılabilecek değerlendirmeleri güçleştiren bir başka problem olmaktadır... Lozan'dan bugüne Batı Trakya Türk Edebiyatı'nın en önemli kaynağı durumunda olan batı Trakya Türk basını arşivlerinin henüz akademik anlamda taranmamış olması; bir yandan bu edebiyatı kısır göstermekte, diğer yandan kamuoyunda gerçek boyutuyla tanınmasını engellemektedir... Ayrıca, Türkiye'nin Batı Trakya Türk Edebiyatı'na gösterdiği ilginin Batı Trakya'daki mevcut potansiyele oranla yeterli olduğunu söyleyemeyiz. Türkiye'deki edebî çevrelerin, basın-yayın kuruluşlarının Yunanistan'daki Türk şair ve yazarlarına daha yakın ilgi göstermeleri yerinde olacaktır. Yine, değişik ülkelerdeki Türkoloji kürsülerinin de bu ülkedeki Türkçe edebiyata ilgi duymaları gerekmektedir... Bu edebiyatın bir diğer problemi de teknik imkânsızlıktır. Üretilen uzun hikâye ve şiirler halen küçük ebatta ve genelde tek sayfa çıkan gazetelerde çok az sayıda yayınlanabilmektedir. Daha önce kapanmış olan Birlik ve Öğretmen gibi sanat, edebiyat, kültür ağırlıklı yeni bir bağımsız dergiye acilen ihtiyaç vardır. Halen, Batı Trakya Türk şair ve yazarlarına ait yirmiden fazla baskıya hazır eser dosyalarda maddî ve teknik problemler yüzünden beklemektedir. Bu alt konuyla ilgili olarak dile getireceğimiz son problem; Batı Trakya Türk Edebiyatı'nı Türk ve dünya kamuoyunda tanıtılabilecek şiir ve hikâye antolojilerinin -bu edebiyatı oluşturan şair ve yazarların da gündeme getirdiği gibi-(14) eksikliği konusudur...

VII- Sonuç:

Bugünkü Yunanistan topraklarının da içinde yer aldığı Balkanlar, asırlarca Türk Edebiyatı'na sayısız şair, yazar yetiştirmiştir. Bu yüzyılın başlarında Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılması ile Balkanlar'da yaşayan Rumeli Türklerinin bir bölümü

Osmanlı İmparatorluğunun dağılması ile Balkanlar'da yaşayan Rumeli Türklerinin bir bölümü Bulgaristan, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya'da kalmışlardır. Bugün başka milletler, başka rejimler içerisinde dillerini, edebiyatlarını yaşatmaktadırlar.

Bulgaristan, Yugoslavya, Yunanistan ve Romanya'da kalmışlardır. Bu gün başka milletler, başka rejimler içerisinde dillerini, edebiyatlarını yaşatmaktadırlar... Yunanistan'da yaşayan Türkler, Bulgaristan ve Yugoslavya Türkleri yanında, Balkan Türkçesi'nin üçüncü önemli dairesi konumundadırlar... "Yunanistan'daki Türklerin yazılı edebiyatları gelişmemiştir..."(15) görüşü, anlatılan ayrıntıların ışığında yeniden değerlendirilmesi gereken bir görüştür... Görünüm itibariyle doğru olan bu düşüncenin, hangi şartlar altında oluştuğunu da bilmek yerinde olacaktır. Yunanistan'da oluşan Türkçe edebiyatı sürdüren şair ve yazarlara baktığımızda İlk plânda "Türklük", ikinci plânda "Rumelilik, Batı Trakyalılık" duygularının hâkim olduğunu görüyoruz... Sadece bu özellik bile Yunanistan'daki Türkçe edebiyata daha bilinçli olarak eğilmek gereğini ortaya koymaktadır. 19. asra kadar Rumeli'den yetişen şair ve yazarlarımız; "... Hele Rumelili ozanlarada yerlilik, nerdeyse genelleşebilecek bir özelliktir..."(16) gibi bir tanımla Türk Edebiyatı Tarihi'nde yerlerini almışlardı... Bugün Balkanlar'da yer alan ülkelerde yaşamakta olan iki milyonun üzerindeki Rumeli Türkleri'nin içinden yetişen yüzlerce şair ve yazar çok daha güç şartlar altında Türklüğü ve Türkçe'yi yaşatıyorlar... Yunanistan'da yaşayan Batı Trakya Türkleri de - ayrıntılarıyla örneklemeye çalıştığımız gibi- güç şartlarda oluşturdukları "Batı Trakya Türk Edebiyatı" ile üzerlerine düşen tarihî görevi başarıyla yerine getirmişlerdir...

KAYNAKÇA :

1. ORHONLU Cengiz, "Yunanistan Türkleri", *Türk Dünyası El Kitabı*, Ankara, 1976.
2. EREN Halit, "Batı Trakya'daki Türkçe Süreli Neşriyat Üzerine", 6. Milletlerarası Türkoloji Kongresi Tebliği", İstanbul, 22 Eylül 1988.
3. BATİBEY Kemal Şevket, *Ve Bulgarlar Geldi*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul.
4. BATİBEY Kemal Şevket, "Üzeyir Ağa", 2. Baskı, Dede Korkut Yayınları, İstanbul, 1974.
5. HALİLOĞLU Asım, "Türkler İçin Yunanca", Akın Yayınları, Gümülcine, 1965.
6. SAĞLAM Feyyaz, "Batı Trakya Türkleri Çocuk Edebiyatı", *Batı Trakya'nın Sesi*, Temmuz-Ağustos, 1988, S: 5, s. 32-40, İstanbul
7. DEDE Abdurrahim, "Batı Trakya Türk Folkloru", Kültür Bakanlığı Y., Ankara, 1978.
8. ORAN Baskın, "Türk-Yunan İlişkilerinde Batı Trakya Sorunu" Ankara, 1986, S. 84-91
9. TAHSİN Mustafa, "Batı Trakya Türk Azınlığı'nda Şiir", *Yeni Adım*, İskeçe, 1987.
10. TAHSİN Mustafa, "Mirasların En Güzeli", *İleri*, 13.4.1984, S: 339, Gümülcine
11. KOÇAN Hüseyin, "Sevda Peşinde", *Birlik*, S: 20-21, 1968, Gümülcine
12. İSLAMOĞLU, "Zamane Çocuğu", "Yol", S: 8, Gümülcine
13. *Varlık Yıllığı*, 1984, S: 351, İstanbul,
14. TAHSİN Mustafa, "Batı Trakya Türk Azınlığı'nda Şiir", *Yeni Adım*, İskeçe, 1987.
- HALİL Salih, *İleri*, 13.3.1987 S: 446 ve 20.5.1988 S: 519 Gümülcine
15. KAPLAN Prof. Dr. Mehmet, *Edebiyat III*, İstanbul, 1977, Devlet Kitapları, (Dış Türkler Bölümü), s: 314.
16. ÖZKIRIMLI Atilla, "Türk Yazınında Akımlar", *Türk Dili*, S. 349, S. 413.

Gümülcineli Ahmed Âsım Efendi*

(Ö.1329/1911)

Hazırlayan: Cevat İZGİ

1252 yılında Gümülcine'nin Terzivirân köyünde doğdu. Babası, Müderris-zâdeler soyundan gelen ve 1253 yılında ölen, adı geçen köydeki Medrese-i Kebîr müderrislerinden Muhammed Efendi'dir.

İlk tahsîlini köyündeki sibyan mektebinde yaptıktan sonra, Medrese-i Kebîr'de okudu. 1262 yılında tahsil için İstanbul'a gelip FâtiH dersîâmlarından Karinâbâdlı Abdurrahman Efendi'nin derslerine devam ederek icâzet aldı. 1279 yılında yirmiyedi yaşında iken FâtiH Câmii'nde derse çıkıp 1280 yılında Fetvâhâne'de yapılan rûûs imtihanında başarı göstererek İbtidâ-yi Hâric'ten bir kıt'a İstanbul müderrisliği rûûsu aldı. 1282'de huzur dersleri muhâtaplığına tâyin edildi. 1292 Ramazan'ında Sultan Abdülaziz'in huzûrundaki mukarrirlik vazifesini yerine getirmeğe başladı. Takrir tarzı pâdişah tarafından beğenildiği için bâzı ihsanlara nâil olduğu gibi Meclis-i Tadvikât-ı Şer'iyye âzâlığına tâyini ve maâşının da ikibin kuruşa yükseltilmesi için irâde çıktı. 1292'den 1300 yılına kadar sekiz yıl içinde Fetvâhâne'deki bütün imtihanlarda mümeyyizlik ettiği gibi İntihâb-ı Hükâm âzâlığında da bulundu. Sultan Abdülaziz devrinde muhâtap olarak bulunduğu derslerin pâdişahça beğenilmesi üzerine maaşı üçbinbeşyüz kuruşa yükseltilecek Mehâkim-i Nizâmiyye Riyâseti'ne tâyin edilmişse de öğretime engel olacağı için istifâ etti. Mukarrirliği 1292'den 1324'e kadar olmak üzere 33 yıl devâm etti. 1279'da başladığı dersîâmlığa onsekiz yıl sürdürerek 1297'de icâzet verdi. İkinci def'a olarak Tasavvurât'tan başlattığı tadrîsi ise 1309 yılında icâzet vermekle tamamladı. 1309 yılında üçüncü def'a 'Kâdî-mîr'den başlattığı tadrîsi 1314 yılında icâzet vererek sona erdirdi. 1300 Ramazan'ında huzurda yapılan dersten sonra

irâdeyle Ders Vekâleti'ne tâyin edildi. Bu târihte ayrıca ek memurluk olarak kendisine Meclis-i İmtihân-ı Kurrâ Reisliği verilmiştir. Aralıksız yirmibeş yıl bu vazifede bulunduktan sonra vücut ârızası dolayısıyla 31 Temmuz 1324'te her iki vazifeden de istifâ etti. Daha sonra 1 Eylül 1325'te kadro hârici oldu. Tadrîs rütbesi, 11 Ramazan 1289 târihinde Hâmise-i Süleymâniyye'ye, 15 Zilka'de 1293'te ise Süleymâniyye'ye yükseltildi. Takrir ettiği derslerin pâdişahça beğenilmesinden ötürü, 5 Şevval 1300'de ikinci rütbeden Mecîdî, 15 Ramazan 1301'de Gümüş İmtiyaz, 2 Zilka'de 1303'te ikinci Osmanlı, 24 Ramazan 1304'te Harameyn, 15 Şevvâl 1305'te birinci Mecîdî, 20 Şevvâl 1307'de İstanbul, 1 Ramazan 1309'da Anadolu Kazaskerliği, 12 Rebülevvel 1312'de Rumeli Kazaskerliği, 29 Zilka'de 1322'de Altın Liyâkat, 9 Receb 1324'te birinci rütbeden Osmanlı nişan ve pâyelelerine nâil oldu. 4 Receb 1329 tarihinde Erenköy'deki yazlığında vefât etti ve FâtiH türbesi hazîresine gömüldü.

Ahmed Âsım Efendi, dört kardeşin ikincisidir. Kardeşlerinden, ağabeyi Mahmûd Celâlüddîn Efendi ile küçük kardeşi Yusuf Ziyâüddîn Efendi de dersîâm ve huzur dersleri ders muhâtapları idiler. Öbür kardeşi Osman Nûrî Efendi ise, uzun yıllar Kırkkilise (=Kırklareli)'de idâdî müdürlüğünde bulunmuştur. Huzur dersleri muhâtaplarından ve son Osmanlı devri şeyhülislâmlarından Mustafa Sabri Efendi'nin eşi Ulviye Hanım, Ahmed Âsım Efendi'nin büyük kızıdır.

Eşi Bahtiyar hanım kendisini şöyle tanıtmıştır:

"Uzun boylu, mâvî gözlü, kumral sakallı, gâyet yakışıklı bir zattı. Sakalının yanakları üzerindeki kısmı biraz seyrek olduğu için, 'Köse Âsım Efendi'de derlerdi. Heybetli, vakûr, âlî-cenâp, kendisini ilk gören kimse üzerinde dahi saygı uyandıran bir şahsiyet idi. Beyaz sarık sarar, siyah lâta giyerdi. Huzur derslerinde bulunduğu zaman yakası sırmalı, önü tamâmen sırmalı, yeşil biniş giyer, göğsüne baştanbaşa nişanlar takar-

(*) Huzur Dersleri, II, 147-149; Son Devir Osmanlı Ulemâsı, I, 115-116.

di. Sarığı üzerine iki parmak genişliğinde sırma takardı. Kendisine tahsis edilen arabada ağası karşısında oturur, saraya öyle giderdi."

Âsım Efendi, anadili Türkçe'den başka Arapça ve Farsça da yazıp konuşurdu. Kitapları, kardeşi Osman Nûrî Efendi'nin dâmâdı Antepli Şevket-zâde Halil Fevzi Efendi tarafından 2 Kasım 1337 (Rebiülevvel 1341) târihinde İzmirli İsmâil Hakkı Ktp. (Süleymâniye)'ne hediye edilmiştir.

Eserleri:

1. Huzûr-ı Humâyûnda Takrîr Olunan Ramazân Mev'izeleri (Tefsir. A-T) Bu eser, Âsım Efendi'nin Ramazan'da pâdişâh huzûrunda vermiş olduğu yirmibeş dersi ihtivâ etmektedir. Müellifin elyazısıyla tek nüshası İzmirli İsmail Hakkı Ktp., nr. 1493'te kayıtlı bulunmaktadır. Âsım Efendi'nin eşi Bahtiyar hanım tarafından her risâlenin ilk yaprağı üzerine şu not düşülmüştür:

"Meşihat-i İslâmiyye Ders vekil-i esbakı huzûr-ı humâyûn mukarrirlerinden ve sudûr-ı izâmdan Gümül-cinevî Ahmed Âsım Efendi merhumun Ramazan-ı şerîfde huzûr-ı padişâhîde takrîr eylemiş olduğu ders-i şerîfi muhtevî ve merhûm-ı müşârünileyhin hatt-ı destiyle muharrer işbu risâle Ayıntaplı Şevketzâde Halil Fevzî Efendi'nin delâlet ve vesâletiyle tarafımdan İzmirli İsmâil Hakkı Beyefendi'nin kütüphanesine ihdâ edilmiştir."

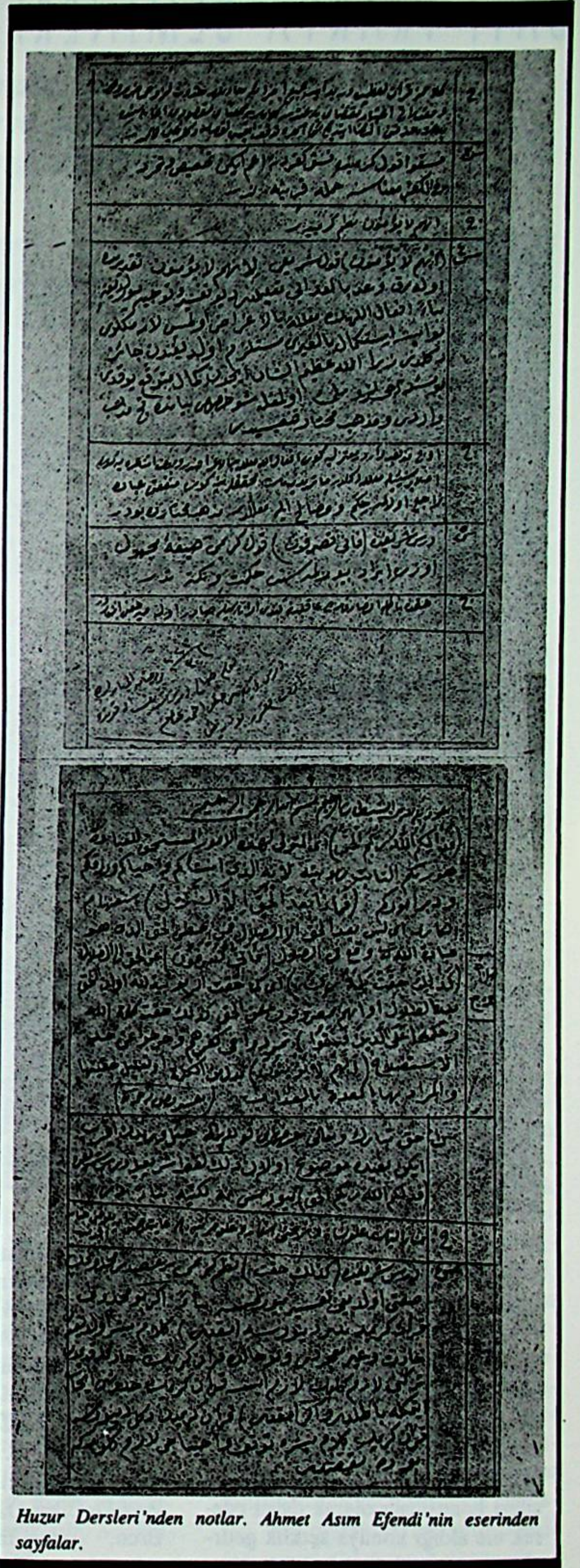
Gurre-i Rebiülevvel sene 1340
Teşrin-i sâni sene 1337
Merhûm-ı müşârünileyhin zevcesi
Bahtiyar

2. er-Risâletü'l-Hamîdiyye (A): Âsım Efendi'nin Şeyhülislâm Üryânîzâde Ahmed Es'ad Efendi'nin şeyhülislâmlığı zamanında Hamîdiyye Medresesi için yapılan imtihanda, çeşitli ilimlere dâir tertip etmiş olduğu sorulu cevaplı bir eser olup 6 Muharrem 1306 tarihinde sahhaflar çarşısında Bosnalı Hacı Muharrem Efendi'nin matbaasında basılmıştır. Müellif bu eserini, 1305 yılı Zilhicce ayının 16. Cuma günü kuşluk vaktinde bitirmiştir. 13 sayfadır.

Başı:

الحمد لله على ما أنعم و علم من البيان ما لم
نعلم... اما بعد فيقول البائس الفقير الى الله
الغنى الخبير احمد عاصم ابن محمد الكوملجنوى
المأمور بتميز الطلبة المستحقة لحجرات المدرسة
الحميدية...

3. Ruûs İmtihânı Risâlesi: Âsım Efendi bu eserini Bodrumlu Ömer Efendi'nin şeyhülislâmlığı devrinde yapılan ruûs imtihanları için hazırlanmış olup basılmıştır.



Huzur Dersleri'nden notlar. Ahmet Asım Efendi'nin eserinden sayfalar.

Bir Toplantının Ardından...

İstanbul Aydınlar Ocağı Konferans Salonunda "Batı Trakya Gerçeği ve İnsan Hakları" adıyla bir seminer düzenlendi...



Konferansa katılan konuşmacılar

İstanbul Aydınlar Ocağı Konferans salonunda, 21 Ocak 1989 Cumartesi günü saat 14.00'te "Batı Trakya Gerçeği ve İnsan Hakları" konulu bir seminer düzenlendi. Aydınlar Ocağı, bilindiği gibi her ay kamuoyunu meşgul eden bir konuyu ele almakta, bu konu hakkında yetkili kişileri konuşmacı olarak davet ederek ele aldığı konuya açıklık getirmeye çalışmaktadır.

İşte son zamanlarda Yunan Hükümeti'nin, Batı Trakya Türklerine uyguladığı insanlık dışı davranışların artmış olması, Aydınlar Ocağı yetkililerini böyle bir toplantıyı yapmaya sevk etmiştir.

Söz konusu konferansa oturum başkanı olarak Prof.Dr. Mustafa E. Erkal, konuşmacı olarak da Sayın Prof.Dr.Cihat Özönder, sayın Halit Eren, sayın Tahsin Salihoğlu ve sayın Mehmet Tomsu katılmışlardır.

Konferansın açılış konuşmasını Aydınlar Ocağı başkanı sayın Prof.Dr.Nevzat Yalçınbaş yapmıştır. Yalçınbaş konuşmasında: "Ocağımız, çeşitli insan hakları ihlalleri ile karşı karşıya bulunan Batı Trakya Türklerine uygulanmakta olan çeşitli baskıları ortaya koymayı görev bilmektedir. Bu nedenle, yıllık programımızın içinde Batı Trakyalı soydaşlarımızın problemlerine yaklaşabilmek için, böyle bir toplantının ya-

Bu gün Yunanistan'ın A.E.T. ülkesi olması, Batı Trakya Türk Toplumunun haklarını arama imkanlarını çoğaltmıştır. Mücadelenin başarılı olabilmesi için sadece iyi bir organizasyon gerekmektedir.

pilmasını uygun bulduk." diyerek kürsüye sayın Prof.Dr. Mustafa E. Erkal'ı davet etmiştir.

Mustafa E. Erkal da konuşmasında: "Batı Trakya'da Türkler üzerindeki baskı ve zulümler devam etmektedir. İnsan hakları konusundaki ihlaller dünya kamuoyuna iyi duyurulmalıdır. Bilimde ve kültürde ırkçılık yapan Yunanistan karşısında kültür politikamız Hümanist anlayışa terk edilemez. Türk toplumu, Hümanizm adı altında yeni soykütüğü ve atalar aramamalıdır. Kültürde Grek-Latin köklere dönüş arayışları bir ütopya ve teslimiyetçiliktir" demiştir.

Daha sonra "Türk-Yunan İlişkileri ve Batı Trakya" konulu bir konuşma yapmak üzere sayın Prof.Dr.Cihat Özönder söz almıştır.

Özönder konuşmasında, Yunanistan'ın 1800'lü yıllardan başlayarak günümüze kadar Türkiye üzerindeki emellerine ulaşmaya çalıştığını vurgulayarak, bunu yeni kuşaklara da aşladığını belirterek, "Bugün soydaşlarımızın üzerinde yoğunlaşan baskılar, soydaşlarımızı 29 Ocak yürüyüşü gibi bazı eylemlerde bulmağa zorlamıştır ve bunda da başarı sağlanmıştır" demiştir.

Daha sonra konuşma sırası sayın Halit Eren'e gelmiştir. Halit Eren'de "Batı Trakya'da Ekonomik ve Kültürel Baskılar" konusunu ele aldığı konuşmada özet olarak şunları dile getirmiştir: "Batı Trakya'da yaşayan soydaşlarımızın eğitim müesseselerini kendilerinin kurabileceği hükmü Lozan andlaşması ile tespit edilip karara bağlanmıştır. 1951 yılında yapılan Türk-Yunan kültür anlaşmasıyla Batı Trakya'daki Türk ilkokullarına kitap gönderilmesi öngörülmüşse de, bu gün bu anlaşmaların hiç birisi uygulanmamaktadır. Türk hükümetinin gönderdiği kitaplar, Yunanlılarca depolarda çürütül-



Toplantıya katılan temsilcilerimiz, Halit Eren ve Genel Başkan Tahsin Salihoğlu

meye terkedilmektedir."

Ankara Batı Trakyalılar Derneği Genel Başkanı sayın Mehmet Tomsu ise dinleyicilere şöyle hitap etmiştir: Yunan Hükümeti bugün Batı Trakya'daki Türk Azınlığı Batı Trakya'dan nasıl kaçırabileceğinin hesabını yapmaktadır. Bu düşünceleri arasında şiddet kullanmak da dahil her türlü ekonomik ve kültürel baskı bulunmaktadır.

Yunan vatandaşlık yasasına getirilen 19.madde ile, Yunan uyruğunda bulunan bir Türk geçici de olsa Yunanistan'ı terk ettiğinde vatandaşlıktan ıskat edilebilmektedir. Bu yöntem ile Yunanistan bu güne kadar yüzlerce Batı Trakya Türk'ünü vatandaşlıktan ıskat etmiştir. İkinci olarak Yunan hükümeti, Yunanistan'daki soydaşlarımızı iş bulma vaadi ile çeşitli şehirlere gitmelerini sağlayarak, bunların Türklüklerini zayıflatmayı amaçlamaktadır.

Bu gün Yunanistan'ın bir A.E.T ülkesi olması, Batı Trakya Türk Toplumunun haklarını arama imkanlarını çoğaltmıştır. Mücadelenin başarılı olabilmesi için sadece iyi bir organizasyon gerekmektedir.

Son konuşmacı olarak söz alan İstanbul Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Başkanı sayın Tahsin Salihoğlu'da konuşmasında, Batı Trakya'daki Müslüman Türk Azınlığının İnsan Hakları Mücadalesine değinmiştir. Tahsin Salihoğlu konuşmasına başlamazdan evvel, Aydınlar Ocağı'na Batı Trakyalıların milli davasına bir günlerini ayırdıkları için teşekkür etmiştir. Daha sonra da Batı Trakya Türkleri'nin içinde bulunduğu durumu Avrupa ülkelerinde duyurabilmesinin gerekliliğini vurgulamıştır. Dolayısıyla da bu girişimlerinin kağıt üzerinde kalma-yıp, fiili olarak yerine getirilmesinin zaruri olduğunu belirtmiştir...



Mitingden bir görünüş

Bursa'da Yunan mezalimi lanetlendi

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği tarafından 5 Şubat 1989'da Fomara Meydanı'nda düzenlenen mitingde Yunanistan'ın Türkler'e yaptığı baskılar kınandı.

Mitingde konuşan Dernek Genel Başkanı Tahsin Salihoğlu Davos ruhunun tuzruhu haline dönüştüğünü söyleyerek "Davos'a lanet olsun...Davos ruhu uyutmacasıyla Türk devletini kandırdığını zanneden palikarya, tekrar azmaya başladı" dedi.

Bu arada mitinge katılan Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem Barışık da Türkler'in Yunanistan'da baskı altında olduklarını bildiklerini söyleyerek "Vatandaşlarımız yerlerinden ayrılmasınlar. Devletimiz onların yanındadır" diye konuştu. Yunanistan'daki Türklere yapılan

baskıları kınamak amacıyla Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği tarafından düzenlenen mitingde konuşan Dernek Genel Başkanı Tahsin Salihoğlu "Davos'a lanet olsun. Davos ruhu, Tuz ruhu haline geldi" dedi.

Fomara'daki mitingi, Yunanistan'da bulunan 120 bin Türk'e yapılan haksız muameleleri dünyaya duyurmak amacıyla düzenlediklerini belirten Salihoglu, şöyle konuştu:

"Lozan anlaşması imzalandığı gün, Batı Trakya'da ekilebilecek arazilerin yüzde 84'ü Türklerin elinde iken, şu an bu arazilerin yüzde 25'ine dahi sahip değildir. Bu durum Yunanlının sinsi ve sistemli baskıcı politikasının bir örneğidir. Asimile etmek istedikleri, Batı Trakya Türklerinin gerçek durumunu ve Yunanlıların oyunlarını dünya milletlerine anlatmak görevimizdir. Ecdadımızdan kalan toprakların gasp edilmemesini istiyoruz. Davos ruhu uyutmacasıyla Türk devletini güya kandırıldığını zanneden Yunanlı Palikarya, tekrar azmaya başladı. Yunanlı bugün, camilerimizi basmakta, Türk isimlerini yasaklamakta, topraklarımızı elimizden almaktadır. Yalnız, Yunan palikaryaları şunu iyi bilsinler, Batı Trakya'daki Türkler, Türk doğdu ve Türk olarak ölecektir. Bütün dünya önünde, Yunan mezalimini lanetliyoruz. Batı Trakya'daki Türkler varolma savaşını sürdürecektir. Tüm Yunan baskılarına rağmen, sessiz kalan dünya ülkelerini protesto ediyoruz."

Bu arada, mitinge katılan Belediye Başkanı Ekrem Barışık, Türk vatandaşların Yunanistan'da baskı altında olduklarını bildiklerini dile getirirken, "Yunanistan'da bulunan vatandaşlarımız yerlerinden ayrılmassınlar. Devletimiz onların yanındadır. Türklere barbar diyenler, yanılıyorlar. Asıl barbarlar, Yunanlılardır. Türklük bir şereftir, gurur duyulur. Batı Trakya Türklerinin yanındayız" şeklinde konuştu.



Mitingden çeşitli görünüşler

İskeçe'nin Höyükköy ve Gökçeler'deki soydaşlarımıza ait araziler polis zoru ile Yunanlılara veriliyor

Geçtiğimiz 25 Ocak Çarşamba günü, İskeçe'nin Gökçeler köyü sakinleri kalktıktan da köylerinin Yunan toplum Polisleri tarafından adeta muhasara altına alındıklarını gördüler.

İskeçe, Gümülcine ve Kavala bölgelerinden gelen elleri kalkanlı, coplu, göz yaşartıcı bombalarla donatılmış Yunan toplum polisleri (MAT), Gökçeler köyü çevresinde sanki çelikten bir duvar oluşturmuşlardı.

Daha sonra bölgeye gelen İskeçe Savcısı, Vilayet Müdürü ve Polis Müdürü hazırladıkları yazılı bir karar zorla Nahiye Müdürüne vermişlerdir. Kararda bölgeye yapılacak giriş çıkışların kontrol altında tutulduğu ve her türlü toplu yürüyüşün yasaklandığı belirtiliyordu. Yunan makamlarınca yapılan bu plânlı koordinasyonun amacı, Gökçeler ve Höyükköylü soydaşlarımızın yıllardır işledikleri topraklarını rahatça yöre Hristiyanlarına vermektir. Ve plânladıkları gibi, zor kullanarak kısa bir süre sonra Yunanlılara ait traktörler Türkler'in arazilerini sürmeğe başlıyordu.

Masum Batı Trakyalı Türk köylüsünün artık yapacağı bir

şey kalmamıştı. Hüsrân ve hüznle yaşlı gözlerle ellerinden zorla gasp edilerek alınan topraklarını seyrediyorlardı. Bazen de "Siz doyun biz aç kalalım" diye hep bir ağızdan bağınıyorlardı.. İçlerinden bazıların bu haksız girişime daha fazla dayanamayıp, canlarını ortaya koyarak olaylara müdahale etmeğe kalkmalarının da bir yaran olmamıştır. Bu arada Yunanlı yetkililerle çıkan tartışmalar sonucunda, köyün Türk öğretmenlerinden "Şehmi Demiroğlu" isimli soydaşımız Yunanlı Polisler tarafından tartaklanmıştır.

Ardından Yunan Jandarma Komutanının, "Sizler Kıbrıs'ta Rumlar'ın arazilerini istediğiniz gibi alırken, burada hak iddia etme hakkına sahip değilsiniz" dediği gözlenmiştir.

Azınlık ve yabancı basın mensuplarının olay yerine geldiklerini gören Yunanlı yetkililer, bu kişileri olay yerine sokmamışlardır.

Oktaç Mehmet

Yunanistan Avrupa'ya şikayet edildi

Batı Trakya'daki Yunan zulmü, 8 bin Avrupalı parlamentere şikayet edildi. İngilizce, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Almanca ve Flamanca olarak bastırılan broşürlerde "Yunan zulmü müslüman Türklerin cami ve mezarlarını dozerlerle yıkıyor" denildi. Yunanistan'daki yönetimin, Batı



Bu fotoğraf 14/2/1989 tarihinde Gümülcine'nin Büyük Doğanca köyündeki bir duvardan alınmıştır. Fotoğrafta "Türkler Trakya'dan Dışarı" cümlesi yazılıdır...

Yunanlılar düşüncelerini artık duvarlara yazarak belirtiyorlar

Yunan Hükümeti'nin son zamanlarda Batı Trakya Türkleri'ne uyguladığı yoğun, ekonomik, kültürel, siyasi baskı politikası ile amacının Yunanistan'da yaşayan Türk Azınlığı başka bir ülkede yaşamaya zorlamak olduğu anlaşılmaktadır. Yunan Hükümeti'nin bu baskı politikası, bütün Azınlık Halkı tarafından çok iyi bilinmektedir. Son zamanlarda ise Türklerin yoğunlukta yaşadığı bölgelerde yazılan "Türkler Trakya'dan Dışarı" sözleri ile bunu herkese açıkça duyurmağa çalışmaktadır.

Bugün Batı Trakya'da bir çok Türk köyünün, köy duvarlarında ve başka yerlerde "Türkler Trakya'dan Dışarı" cümlesine rastlamak mümkündür.

Bu ve benzer yazıların böyle rahatça, korkusuzca her yere yazılabilmesi, yazanların arkasında nasıl bir gücün olduğunu, dolayısıyla da Yunanistan'ın politikasını açıkça ortaya koymaktadır.

Oktaç Mehmet

Trakya Türklerini, "Kendi topraklarında esir ettiği" öne sürülürken, "Batılı parlamenterler Yunanistan'daki bu zulme karşı tavır koymaya" davet edildi.

B.Trakya Türk Dernekleri tarafından 15 Avrupa ülkesindeki 8 bine yakın parlamentere gönderilen broşürlerde, "İnsan haklarına saygılı, insan haklarının takipçisi ülke ve kuruluşlara sesleniyoruz. Batı Trakyalıyı kendi vatanında esir durumuna düşüren Yunanistan'ın antidemokratik uygulamalarına dur demek, günümüz insanının kaçınmayacağı insanlık görevidir. Batı Trakyalılar sizden destek bekliyor" denildi.

Atina'ya ültimatom gönderdiler Batı Trakya'da Türkler şimdi de vakıfları için ayaklandılar

• Gümülcine Evkaf İdare Heyeti, Lozan ve İslâm inancına aykırı bugünkü uygulamalar değiştirilmezse istifa edeceğini Yunan hükümetine bildirdi.

Batı Trakya'da, büyük istimalâk, toprak gasp ve işgallerine karşı gerektiğinde mücadele vermek üzere, büyük karar gününe kadar sessiz bir bekleyiş içine giren Türk azınlığı, 10 Mart 1989 günü yöneticilerinin cesur bir girişimi ile vakıflar için de ayaklanıp yeni bir cephe açtı.

Gümülcine Evkaf İdare Heyeti, Yunan hükümeti tarafından, vakıfları ve yöneticilerinin kanuni varlığını teminat altına alacak yeni bir kanuni düzenlemeye gidilmediği takdirde,

topluya istifa etmeye kararlı olduklarını ilân etti.

Gümülcine Evkaf İdare Heyeti adına, başkan Hafız Yaşar Mehmetoğlu, valiye ve vakıflarla ilgili icra makamı olan Yunan Milli Eğitim ve Diyanet İşleri Bakanı'na bir muhtıra telgraf göndererek, halen Batı Trakya'da Türk-Müslüman vakıfları ile ilgili kanuni düzenin yarattığı büyük aksaklıkların, bunları yutmaya çalışan kötü niyetlilere fırsat verdiğini belirtti. Muhtırada, aksaklıkların açık kapılar bıraktığı da dile getirildi. Muhtırada, Batı Trakya'da azınlık temsilcilerine, milletvekillerine ve evkaf yönetim kurulları ve başkanlarına sorulmadan çıkarılan 1091-1980 sayılı işlemezdaki kanunun, esasen Lozan Andlaşması'na ve İslâm'ın kutsal kanunlarına tamamiyle aykırı olduğu vurgulandıktan sonra, en kısa zamanda tedbir alınması, aksi halde evkaf idare heyetinin topluca istifası ile doğacak olaylardan ve bütün sonuçlarından hükümetin sorumlu olacağı bildirildi.

Batı Trakya'da vakıflar, 1980 yılına kadar halen yürürlükte bulunan 2345/1920 sayılı kanuna göre yönetilirken, Yunan hükümeti, mecliste onaylattığı 1091/1980 sayılı bir kanunla, Türk vakıfları ve yöneticilerinin kontrol ve tayin etme yoluna gitti. Ancak azınlığın tepkisi sebebiyle, sözkonusu kanun, uygulanmadı, fakat fiilen yürürlükten de kaldırılmadı. Azınlık ilgililerinin görüşleri alınmadan çıkarılan bu kanun, şimdi Batı Trakya'da Türk vakıfları ile yöneticileri için 1980 yılından bugüne kadar "Demoklis'in kılıcı" gibi başlarının üstünde bir baskı ve tehdit unsuru olarak tutulmaya devam etti.



Türkiye Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz

Yılmaz: "Batı Trakya Türkleri en az bizim kadar Türktür"

Türkiye Dışişleri Bakanı Sayın Mesut Yılmaz geçtiğimiz günlerde Avrupa'daki bir toplantıdan istifade ederek Yunanlı Meslektaş Sayın Karolos Papulias'la da ikili bir görüşme yapmıştır.

İki ülke sorunlarının ele alındığı bu görüşmede Batı Trakya Türklerinin sorunları da Sayın Yılmaz tarafından dile getirilmiştir.

Görüşmelerden sonra gazetecilerin sorularını yanıtlarken Sayın Papulias biraz güç durumda kalmış ve bilinen "Batı Trakya'da Türk Azınlığı yoktur; Müslüman Azınlığı vardır, Batı Trakya'da hristiyan-müslüman ayrımı yapılmamaktadır..." gibi sözlerle gazetecilerin sorularını geçiştirmek istemiştir.

Türkiye Dışişleri Bakanı Sayın Mesut Yılmaz ise, Türkiye'ye dönüşünde Atatürk Hava Limanında verdiği demeçte Batı Trakya Müslüman-Türk Cema-

atı açısından çok önemli açıklamalarda bulunmuştur. Sayın Yılmaz özetle şöyle demiştir:

"Batı Trakya Türkleri en az bizim kadar Türk'türler. Onların Türkiye Türklerinden tek farkı şu anda Yunanistan toprakları içinde yaşamakta olmalarıdır.

Bu, sayıları 150 bini bulan Batı Trakya Türklerinin hakları ikili anlaşmalar ve uluslararası andlaşmalarla belirlenmiş ve garanti altına alınmıştır. Ayrıca, Avrupa Konseyi, Helsinki sözleşmesi v.s uluslararası kanunlara karşı da Yunanistan, Batı Trakya Türklerinin haklarını koruma yükümlülüğü altına girmiştir. Biz, Türkiye olarak, bu soydaşlarımızın haklarını korumak için, her düzeyde mücadele edeceğiz."

Türkiye Dışişleri Bakanı Sayın Mesut Yılmaz'ın yukarıdaki sözleri 150 bin kişilik Batı Trakya Müslüman Türk Cemaati arasında büyük bir mutluluk yaratmıştır.

Batı Trakya İslâm Ülkelerinin Gündemine Girdi Batı Trakya uluslararası sahnede

Batı Trakya meselesi, ilk kez Türkiye tarafından uluslararası politika sahnesine getirildi. 18. İslâm Dışişleri Bakanlar toplantısı için gittiği Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'da Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz bir konuşma yaparak Batı Trakya meselesine temas etti. Şimdiye değin sadece Türk-Yunan ilişkileri çerçevesinde, iki taraf arasında bir pürüz teşkil eden bu mesele, böylece, ilk kez bir uluslararası toplantıda ortaya atılmış oldu.

Dışişleri Bakanı **Mesut Yılmaz**, 46 İslâm ülkesinin temsilcileri önünde yaptığı konuşmada, Batı Trakya meselesini gündeme getirdi. **Yılmaz**, konuşmasının Bulgaristan ile ilgili bölümünün hemen ardından "**Bulgaristan Türkleri gibi Batı Trakya Müslüman Türk azınlığının durumu ve esenliği de, Türkiye'nin ilgi alanındadır**" dedikten sonra. Batı Trakya'daki Türk azınlığının tarihi ve hukuki konumunu anlattı. Bakan **Yılmaz**, daha sonra Batı Trakya Müslüman Türk azınlığının Yunan vatandaşı olmakla birlikte Lozan Anlaşması'ndan doğan dini, etnik ve kültürel haklarına saygı gösterilmesi gerektiğini, bunun da zaten Yunanistan'ın da taraf olduğu son uluslararası anlaşmaların gereği olduğuna işaret etti. **Mesut Yılmaz**'ın Batı Trakya konusuna çok dikkatli seçilmiş kelimelerle birlikte yaklaşmasına rağmen, bu konunun ilk kez bir uluslararası top-

lantıda dile getirilmesi, Yunanistan'a karşı **AGİK** (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı) mekanizmasının Batı Trakya için işletilebileceği konusunda bir uyarı niteliği taşıyor.

Dışişleri Bakanı **Yılmaz**, kendisiyle yapılan söyleşide,

Batı Trakya meselesinin ilk kez uluslararası gündeme getirilmesinin gerekçesi olarak "**Yunanlıların yaptıkları da ilk kez bu kadar vahim boyutlara ulaştı. 15 bin dönümlük araziye el koyup hapishane yapmaya kalkışıyorlar**" dedi.



Riyad'a giden Batı Trakya Heyeti; Dr. Sadık Ahmet, Mehmet Emin Ağa, Sabahattin Emin

Riyad'a sürpriz çıkartma Batı Trakya Türkleri İslâm Konferansı Dışişleri Bakanları Toplantısı'nda

Batı Trakya Türklerinden üç kişilik bir heyet, Müslüman Türk azınlığa Yunanistan Hükümeti'nce yapılan baskıları anlatmak amacıyla Dünya İslâm Birliği'nin konuğu olarak Riyad'a gitti.

Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'daki İslâm Konferansı Dışişleri Bakanları Toplantısı sürerken, Batı Trakya Türkleri'nden üç kişilik bir heyet, Yunanistan'da yaşadıkları zorbalıkları anlatmak üzere bu ülkeye

sürpriz bir çıkartma yaptı.

Suudi Arabistan tarafından İslâm dünyası içinde çalışmalarını sürdürmesi amacıyla kurulan Dünya İslâm Birliği'nin konuğu olarak Riyad'a giden heyette, Doktor Sadık Ahmet, İskece Müftü Vekili Mehmet Emin Ağa ve Avukat Sabahattin Emin bulunuyor.

Heyet üyelerinin, Batı Trakya'daki Türk Müslüman azınlığının sorunlarını her yönüyle anlatmaya çalıştıkları bildirildi.

İskece Müftü Vekili Mehmet Emin Ağa, Batı Trakya'da durumun gergin olduğunu belirterek şunları söyledi.

"Son olarak bize hiçbir şey bildirilmeden, mezarlarımıza dozerlerin girmesi ve elimizdeki toprakların alınmak istenmesi gerginliği artırdı. Bizler, Batı Trakya Türkleri olarak mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz. Riyad'da, tüm İslâm ül-

kelerine son olayları anlatacak ve bu zulme son vereceğiz."

Bu arada, Suudi Arabistan'ın hükümet denetimindeki gazetelerinden, İngilizce olarak yayınlanan "Suudi Gazette" başmakalesinde, Türkiye'nin Bulgaristan'daki Müslüman Türk azınlığının haklarını savunmakla "Pantürkizm" peşinde olmadığını açıkça ortaya koymuş olduğu hatırlatıldı.

Türkiye'nin başka ülkelerde yaşayan soydaşları için sadece "Saygın bir yaşam" arayışı içinde olduğu vurgulanan makalede Bulgaristan'daki Türk azınlığının 14. yüzyıldan bu yana bu ülkede yerleşmiş oldukları hatırlatıldı.

Yunan Zulmü İslâm Dünyasına şikayet edildi

• "Zoraki istimlak" ve Yunan Hükümeti'nin zulmünü dünyaya duyurmak amacıyla harekete geçen Batı Trakya Türkleri, İslâm ülkelerine birer mektup göndererek, yardım çağrısında bulundu...

Gümölcine ve İskeçe'de yaşayan 120 bin soydaşımızın, Yunan makamlarının, sistemli baskı ile, "Göçe zorlama" politikasına karşı başlattığı eylem, kararlı bir biçimde yayılıyor. Azınlık Yüksek Kurulu (AYK), tarafından belirlenen, 10 maddelik eylem kararının ilki, uygulamaya konuldu ve İslâm ülkelerine "**Bilgilendirici**" nitelikte birer mektup gönderildi. **Gümölcine ve İskeçe**'de görev yapan Türk avukatların, AYK'nın diğer üyeleriyle bir araya gelerek hazırladıkları mektupta, Batı Trakya'daki "**Zoraki İstimlak**" ve Yunan Hükümeti-

ti'nin tutumu konusunda bilgi verildi.

DANIŞTAY'A DA BAŞVURULACAK

Yunanistan'ın altı bin dönümlük arazi için aldığı istimlak kararı konusunda, Danıştay'a başvurulması da, ilk eylem olarak kararlaştırıldı.

Yetkililerden alınan bilgiye göre, **AT** üyesi ülkelerin büyükelçilikleri de, birer mektupla durumdan haberdar edilecek. Ayrıca, **Strasbourg** ve **Atina**'ya gönderilecek heyetler, Avrupa kamuoyuna, Yunan Yönetimi'nin, "**Eşitsiz Politika-sı**"nı anlatacaklar.

Özellikle, genç soydaşlarımızın, "**bir an önce, toplu eylem ve şiddet**" taraftarı olduğu dikkat çekerken, AYK'nın "**Önce diyalog ve haberlendirme**" görüşünden yana olması, şimdilik, gençlerin, harekete geçmesini engelliyor.

Batı Trakyalı soydaşlarımız arasında, tansiyonun her an yükselebileceği, herhangi bir olayın boyutlarının, fazlasıyla büyüyerek, şiddet eylemlerine dönüşebileceği kaydediliyor.

Rumlar Türk tarlalarını zorla işgale başladı

İlhanlı Köyünde, Türklere ait 2 bin 300 dönümlük tarım arazisi, silahlı Yunanlı çiftçiler tarafından zorla sürülmeye başlandı.

Batı Trakya'da İskeçe yakınındaki İlhanlı Köyü'nde, Türklere ait 2300 dönümlük tarım arazisi bazıları silahlı Yunanlı çiftçiler tarafından zorla sürülmeye başlandı.

1982 yılından beri Türklerin elinden alınmak istenen, ancak Türk tarla sahiplerinin direnişleri ve tapularını ortaya koymaları yüzünden Yunanlı çiftçilere verilmesi durdurulan 2300 dönümlük tarım arazisi, geçen yıl da olaylara neden olmuş, İlhanlı Köyü İmamı başından yaralanmıştı.

İskeçe yakınlarındaki İlhanlı Köyü'nde Türklere ait 2300 dönümlük arazinin Yunanlı Çiftçiler tarafından zorla sürülmesini resimlemek isteyen Yankı Gazetesi Sahibi Enver Kasapoğlu, 100'e yakın Yunanlı çiftçi tarafından tartaklanarak fotoğraf makinesi elinden alındı. Olayı izlemeye gelen Yunan Jandarması tartaklama olayına müdahale etmedi. Bunun üzerine karakola başvuran Enver Kasapoğlu'na karakol yetkilileri tarafından gerekli ilgi gösterilmedi.

Vacip Kanarya Dövüldü.

Azınlık insanına yapılan haksızlıkları ispatlamak için, Batı Trakya Türkleri liderlerinden Doktor Sadık Ahmet'le beraber imza toplamaya katılan Arenpınar (Agriani) köyü sakinlerinden cefakar soydaşımız B.Vacip Kanarya 3 Nisan günü namertçe dövüldü.

Sofulu kasabasında günlük işleriyle meşgul olduğu bir anda B. Vacip Kanarya, bir arabaya bindirildi. Emniyet mensupları, Vacip Kanarya'yı kasabanın dışına, تنها bir yere çıkardıktan sonra insafsızca vurmaya başlamışlar ve kendisine şu soruları sormuşlardır: "Filan gün Gümülcine'de ne işin vardı? Orada kimlerle görüştün? Onlarla ne işin vardı? Doktor

Sadık'la niye görüştün?"
Hırçınlık bir an sükûnete

dönüşüyor ve Vacip Kanarya şu
sözlere muhatap oluyordu:



Batı Trakya Camiinde vaaz dinleyen cemaat

Batı Almanya'nın Münih kentinde "Batı Trakya Camii" açıldı

Bir zamanlar onbinlerce soydaşımız işçi olarak Almanya'ya gitmişti. Her türlü zahmetlere katlanarak, binlerce kilometre uzaklara giderken gözü yaşlı, hasret dolu insanlarını bırakmışlardı geride. Bir yandan gittiği yere alışma zorluğunu çekerken, bir yandan da arkasında bıraktığı insanlara karşı hasret acısını çekiyorlardı.

Doğup büyüdüleri yerlerden ayrılıp, sırf geçimlerini sağlamak için Avrupa ülkelerine giden bu soydaşlarımız beraberinde birçok problemlerini de götürmüşlerdi. Bu problemlerden bazılarını halletmişlerdi, bazılarının ise hâla üzüntüsünü yaşıyorlardı.

Bir araya gelmek ve Batı Trakya davasına katkıda bulunmak için dernekler kurmuşlardı. Bir arada toplanıp iş zamanlarının dışında dinlenmeleri ve vakitlerini hoş geçirmeleri için derneklerde buluşuyor, dertleşiyorlardı. Fakat en büyük arzuları ise buldukları yerlere cami açmaktı.

Münih'teki dindaşlarımız nihayet senelerdir arzuladıkları ve hasretini çektikleri güzel bir camiye kavuştular.

Hayat mücadelesini Münih'te veren Batı Trakyalı soydaşlarımız, "**Batı Trakya Türkleri Aile Birliği**" çatısı altında bir araya gelmişler, iki katlı bir fırını satın almışlar, aylarca çalışmışlar ve bu binayı örnek bir cami haline getirmişler, adını da "**Batı Trakya Camii**" koymuşlardır.

Türkler tarihte gittikleri her yere cami, medrese, hamam ve kervansaray gibi hayır kurumları inşa ediyorlardı. Batı Trakyalı bu kardeşlerimiz de dedelerinin mirasını Avrupanın büyük kentlerinde tekrar canlandırmışlardır, Rasûlullah'ın mimberine ayak koymuşlar, mihrabına ses kazandırmışlardır.

Münih'teki soydaşlarımızı bu faaliyetlerinden dolayı canı gönülden kutlar, başarılar dileriz.

"Türkiye'de okuyan oğlunu buraya getir, onu bol bir maaşla memur yapalım."

Düşünce ve vicdan özgürlüğü ile övünen Yunanistan'ın bir bölgesinde cereyan eden bu çirkin olayı Avrupa topluluğu ülkelerinin dikkatlerine sunuyor ve şiddetle kınıyoruz.

Filistin Temsilcisi İskeçe Müftüsünü Ziyaret Etti

Filistin Kurtuluş Örgütü Atina temsilcisi, İskeçe Müftüsü Mustafa Hilmi'ye özel bir ziyarette bulundu.

28 Ocak Cumartesi günü İskeçe Müftüsünü ziyaret eden temsilci, Yaser Arafat'ın mesajını iletmış ve Arafat'ın özel olarak gönderdiği üzerinde sedef kakmalı bir Kur'an-ı Kerim'i he-

diye etmiştir. Temsilci ayrıca Batı Trakya Müslüman Türk Cemaatinin sorunlarını bildiklerini ve yakından izlediklerini belirtmiştir.

Türke karşı Papandreu- Jivkov İttifakı

Yunanistan Başbakanı **Andreas Papandreu**, Batı Trakya'da azınlık sorunu bulunmadığını ileri sürdü. **Papandreu**, Bulgaristan Devlet Başkanı **Todor Jivkov** ile 22/23.4.1989'da Dedeağaç ve Hasköy'de yaptığı görüşmelerden sonra bir gazetecinin Türkiye'nin Batı Trakya'daki Müslüman azınlığı ile ilgili sorusunu cevaplarırken şöyle dedi:

"Yunanistan'da azınlık sorunu olduğunu bilmiyorum. Dolayısıyla bu konuyu tartışmam. Türkiye eğer uluslararası hukuk ve uluslararası anlaşmaları çiğneyerek böyle bir konuyu ortaya atarsa, bu kendi sorumluluğunda olacaktır. Türkiye bu durumda, olası gelişmelerin sorumluluğunu da üstlenmek zorundadır."

Jivkov ise, Bulgaristan'daki Türk azınlığı hakkında kendisine yöneltilen bir başka soruyu, **"Yunanistan ile yaptığımız gibi, Türkiye ile de eşit bir diyalogdan yanayız. Ancak, eşit diyalog Bulgaristan'ın içişlerine karışmakla sağlanamaz. Bulgaristan, içişlerine karşılığında eşit bir diyalog yapamaz"** şeklinde cevaplandırdı.

Yunan basınında **Papandreu-Jivkov** görüşmeleri **"Türkiye'ye karşı sert uyan"**, **"Yunanistan-Bulgaristan İttifakı"** şeklinde başlıklarla duyuruldu.

Ta Nea gazetesi iki liderin dolaylı, ancak açık bir şekilde Türkiye'nin azınlıklar konusunda ısrar etmemesi için sert bir uyarıda bulduklarını belirtti.

Elefterotipla gazetesi ise, **Papandreu ve Jivkov**'un azınlıklar konusunda Türkiye'ye karşı uluslararası alanda işbirliği yapmakta anlaşmalarını yazdı.

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği 40. Dönem 1. Teşkilat Toplantısı Yapıldı.

Teşkilat toplantısını, Derneğimiz Genel Başkanı Sayın Tahsin Salihoğlu Batı Trakya'da yaşayan 150.000 Müslüman Türk Cemaati'nin Yunan yönetimi tarafından uğradığı haksızlıkları dile getirdiği basın toplantısı ile açtı.

Basın toplantısının bitiminden sonra, Teşkilat Başkanı Salih Alibaşı Genel Sekreter Taner Mustafaoğlu ve Basın sözcüsü İlhan Kahveci'nin yönettiği özel oturuma geçildi.

Teşkilat toplantısına sırası ile:

-Genel Başkan Tahsin Salihoğlu ve B.T.T.D.D. Genel Merkez yönetim kurulu.

-B.T.T.D.D. Bakırköy Şb. Başkanı Necati Gamsızoğlu ve Yönetim kurulu

-B.T.T.D.D. Bursa Şb. Başkanı İrfan Derici ve Yönetim Kurulu

-B.T.T.D.D. İzmir Şb. Başkanı Raif Kurtuldu ve Yönetim Kurulu

-B.T.T.D.D. İzmit Şb. Başkanı Cihat Uçar ve Yönetim Kurulu

-B.T.T.D.D. Sakarya Şb. Başkanı Rafet Kunter

-B.T.T.D.D. Zeytinburnu Şb. Yönetim Kurulu

-Federal Almanya'daki Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonunu temsilen Fed. Başkanı Cafer Alioğlu katıldılar.

Genel Başkan Tahsin Salihoğlu, Yönetim Kurulu'nun seçildiği günden başlayarak 4,5 aylık dönem içinde Derneğimiz ile ilgili önemli gelişmeleri dile getirdikten sonra bugüne kadar yapılan icraatı açıkladı.

Şube Başkanları tek-tek söz alarak Derneğimizin icraatı ile ilgili düşüncelerini dile getirirken gidilen yolun doğru olduğu kanısına varıldı. Bu arada Almanya B.T.T.D.D. F. Başkanı sayın Cafer Alioğlu'nun Batı Trakya'da yaşanan haksızlıkları kendi çabaları ile Avrupa platformuna götürebilmek için gösterdikleri üstün çabalar, toplantıya katılan tüm yöneticiler tarafından takdirle karşılandı.

Toplantı sıcak ve samimi bir hava içinde geçerken, Değerli Konuşmacıların ortaya attıkları güzel fikirler, bundan böyle derneğimizin Batı Trakya'daki haksızlıkların bir an önce sona erdirilmesi yönünde yapacağı çalışmaların belirlenmesinde ışık tutacak nitelikte olduğu görüldü.

Salih Alibaşı

Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği Yönetim Kurulunda Değişiklik

18 Haziran 1989 milletvekili genel seçimlerinde aday olma-ya karar vermiş olan Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Molla (Rodoplu), Dernek Tüzüğü'nün 15. maddesi hükümleri uyarınca başkanlıktan ve yönetim kurulu üyeliğinden istifa etmiştir.

Boşalan yönetim kurulu üyeliğini birinci yedek üye B.Ali Kamber doldurmuştur.

9 Mayıs 1989 Salı günü toplanan Yönetim Kurulu yeni gö-

rev bölümünü aşağıda belirtildiği şekilde yapmıştır:

Başkan:
Tevfik Hüseyinoğlu
Asbaşkan:
Adem Bekiroğlu
G.Sekreter:
Ahmet Haciosman
Kasadar:
Mümün Hüseyinoğlu

Gümölcine Türk Gençler Birliğinde seçim

Gümölcine Türk Gençler Birliğinde, 12-3-1989 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu seçimleri aşağıdaki şekilde sonuçlanmıştır:

Kullanılan oy: 121- Gerçersiz oy: 4 Geçerli oy: 117

Yönetim Kurulu

Başkan: Arif Hüseyin
Sekreter: Rıdvan Hatipoğlu
Kasadar: Turgay Sadık
Üyeler:
Hüseyin Karagöz,
Hilmi Mehmet,
Mehmet Molla Ahmet,
Müjdat Mustafa.
Denetim Kurulu
1- Mehmet Hatipoğlu
2- İsmail Rodoplu

Kurullarına seçilen üyeler, 7 Nisan 1989 tarihinde kendi aralarında toplanarak, aşağıda belirtilen şekilde görev bölümü yapmışlardır.

YÖNETİM KURULU

- 1) Kadir Yunusoğlu *Başkan*
- 2) Hüseyin Aga *As Başkan*
- 3) Halil Çilkara *G. Sekreter*
- 4) Hasan İsmailbaşa *Kasadar*
- 5) Hayri Hacıhalil *Üye*
- 6) Musa Vidinli *Üye*
- 7) Şükrü Emin *Üye*

İskeçe Türk Birliğinde Seçim Yapıldı

İskeçe Türk Birliğinin 2 Nisan 1989 Pazar günü yaptığı Yıllık Olağan Genel Kurul toplantısında Yönetim ve Denetleme

DENETLEME KURULU

- 1) Rıza Şefket *Başkan*
- 2) Sami Alibaşoğlu *Üye*
- 3) İsmail Mustafaoğlu *Üye*



Dr. Sadık Ahmet mezarlıktan çıkan kemikleri gösteriyor.

Türk Mezarlığına Çirkin Tecavüz

İskeçe'ye Bağlı Karaköy Mezarlığı Yunanlılar Tarafından Tecavüze Uğradı

9 Mart 1989 Perşembe günü İskeçe'ye bağlı Karaköy mezarlığına Yunanlılara ait bir buldozer girerek her tarafı düzlemeye, yerle bir etmeye başlamıştır.

Durumu yakından takip eden köylüler, buldozerin önüne geçip, Türk mezarlığına karşı girişilen bu vahşi ve adi saldırıyı durduruncaya kadar, mezarlığın yarısından çoğu yerle bir olmuş, ölümlere ait mezar taşları ve kemikler toprak yüzüne çıkarak rastgele etrafa dağılmıştır.

Nahiye Müdürü ile Ziraat Dairesi Müdürü olay üzerine, burasının devlet arazisi olduğunu iddiasında bulunmuşlardır.



Türkiye'ye gelen İmam Hatipler toplu halde

Batı Trakya Müslüman Türk azınlığına mensup İmam ve Hatipler kurslara katılmak üzere Türkiye'ye geldiler

İmamların bilgilerini arttırmak ve geliştirmek amacıyla açılan "hizmet içi din eğitimi" kurslarına katılmak üzere 25 Mart Cumartesi günü İskeçe ve Gümölcine'den 28 İmam ve Hatip Manisa'ya geldi.

T.C. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın açmış olduğu bu kurslar, genellikle imam ve hatiplere imamet konusunda gerekli bilgileri vermek ve günlük yaşantılarında karşılaştıkları her türlü dini konularda kendilerini aydınlatmak üzere düzenlenmiştir.

Azınlık Yüksek Kurulunun Göndermek İstedığı Telgraflar Kabul Edilmedi.

28 Ocak 1989 tarihinde İskeçe Müftüsü başkanlığında toplanan Azınlık Yüksek Kurulu, tarlaları ellerinden alınan soydaşlarımızın durumlarını inceleyerek bazı kararlar almıştı.

Azınlık Yüksek Kurulu'nun aldığı kararlardan bir tanesi, meralarının Hristiyan çiftçilere dağıtılması olayını kınayan ve olayla yakından ilgilenen T.C. Dışişleri Bakanlığı sözcüsü sayın İnal Batu'ya bir teşekkür telgrafi gönderilmesiydi.

Yine bunun yanında, Batı

Trakya'da Türk olmadığını vurgulayarak "Batı Trakya Türklüğü'nü" inkar eden, Yunan Hükümeti sözcüsü sayın Kestopulos'a da bir kınama telgrafi gönderilmesiydi.

Telgrafların yazılıp, gönderilmek üzere Gümölcine ve İskeçe postanelerine (Ote) gidildiğinde, burada bulunan Yunanlı görevliler telgrafların kabul edilemeyeceklerini Türk yetkililere bildirmişlerdir..

Telgrafların neden kabul edilmedikleri sorulduğunda

Yunanlı görevlilerin verdikleri cevap: "Telgrafların metinlerinde yazılı bulunan Türk kelimesinin silinmesi, yerine Müslüman Azınlık kelimesinin yazılması gerektiği" olmuştur.

Bizler burada Yunan Anayasası'nda var olan haberleşme Hürriyetinin ne derece işlediğini kendilerine hatırlatır, bu olayın "Uluslararası Haberleşme Hukuku'na da aykırı olduğunu bir kere daha vurgularız...

Müftülük yasasının iptali hususunda A.Papandreu'ya çekilen telgrafın orijinali ve Türkçe çevirisi.

ΠΡΟΣ

ΤΟΝ ΚΟΙΝ ΠΡΟΘΥΠΟΥΡΓΙΟΝ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΝ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΑΝΔΡΕΑ

ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ .-

ΑΘΗΝΑ

Ως απκλειστικὸν υπεύθυνος θρησκευτικὸς καὶ πνευματικὸς ηγέτης των εν αυτ. εθνηκῶν διαβιούτων μουσουλμάνων (τούρκων) σας γνωρίζω οτι με τὸ πρόσφατο περί Κουφτιδων σχεδιο νόμου καὶ διὰ τῆς καταργήσεως του ἤδη εν ισχύει υπ' αριθμ. 2345/20 νόμου καταβάλλονται σκοπίμα προσαρθίες πρὸς κατάκλεισιν καὶ κατέλυσιν τῆς θρησκευτικῆς, πνευματικῆς καὶ πολιτιστικῆς υποστάσεως ημών, σας γνωρίζω οτι δὲ αγωνισθῶ πρώτος με όλες τῆς δυνάμεις καὶ σέ όλα τὰ μέτωπα γιὰ τὴν παρεμπόδιση τῆς εφαρμογῆς του, διότι αὐτὸ τὸ ἐπιβάλλει ἡ θέσις μου καὶ ἡ θηική καὶ πνευματικὴ υποχρέωσις μου ως μοναδικὸς Κουφτής στην Ελλάδα, καθ' ὅσον γηρεύε ἡ Αρχιμουφτεία ως καὶ οἱ Κουφτελες των νομών Κομοτινῆς, Διδυμοτείχου, καὶ Ρόδου εἶναι δὲ περιττὸ να σας αναφέρω τὸ γεγονός οτι τὰ θρησκευτικὰ μας θέματα τὰ χειρίζεσθε καὶ δὲ τὰ χειρίζουμε μόνοι μας καὶ δὲν εχουμε αναγκη ἀπὸ κηδεμονία οὔτε αναγνωρίζουμε σὲ αλλοὺς τὸ δικαίωμα νὰ μας κηδεμονεύουν.-

Ο Κουφτής Σάνθης
Μουσταφά Χιλμή

Εν Σάνθη τη 28η Μαρτίου 1989

Ο Κουφτής Σάνθης

Μουσταφά Χιλμή

Βασbakan ve Pasok Partisi
Başkanı Sayın
Andreas Papandreu'ya
ATINA

Batı Trakya'da yaşayan Müslüman Türklerin sorumlu tek dini ve ruhanî lideri olarak size bildiririm ki, Müftülere ilişkin halen geçerli 2345/20 sayılı yasa iptal eden yeni yasa tasarısı ile bizim dinî, ruhanî ve kültürel varlığımıza baskı yapılmakta ve bunların yok edilmesine kasıtlı çaba sarfedilmektedir.

Bu tasarının uygulanmasını önlemek için her cephede tüm gücümle en önde mücadele edeceğimi size bildiririm. Çünkü, Başmüftülüğün yanısıra

Rodop, Dimetoka ve Rodos'ta ki müftülük makamlarının boş olması nedeniyle Yunanistan'daki tek müftü olarak ruhanî ve ahlakî sorumluluğum bunu gerektirmektedir.

Ayrıca, dinî konularımızı kendi başımıza idare ettiğimiz ve edeceğimiz gibi, kimsenin vesa-yetine ihtiyacımızın bulunmadığını ve başkalarına vesa-yet hakkı tanımadığımızı size hatırlatmayı yersiz buluyoruz.

İskeçe 28.3.1989
Mühür-İmza

İskeçe Müftüsü
Mustafa Hilmi

Batı Trakya'da Bayram

Oktay Mehmet/Gümülcine



Türkiye'den Batı Trakya'ya giden vaizler Vaaz ve Irşad Heyeti'nin bazı üyeleriyle birarada

Yüzyirmibin Müslüman Türk Azınlığı da diğer Müslüman kardeş devletler gibi çok neşeliydi o gün.

Çünkü Cenab-ı Allah'ın lütfu ile oruçlarını tutmuş olup, büyük bir neşe ve mutluluk ile bayramı bekliyorlardı. Bayram onların hakkıydı.

Arife günü Batı Trakya'da tüm aileler birbirlerine hazırlamış oldukları çörekleri ikram ederler. Çünkü bu yıllardan beri süren değişmez bir gelenek haline gelmiştir. Bayram sabahı ise tüm sokaklar bayram namazını kılmak için cami yolunu tutmuş olan büyük bir insan topluluğu ile dolmaktadır. Bu insanlar camiye bir an önce varabilmek için birbirleri ile sanki yarış etmektedirler. Dikkatleri çeken diğer sevindirici

bir görüntü ise sekiz on yaşlarındaki çocukların camide oldukça çok olmalarıdır.

Kılınan bayram namazından sonra artık bayramlaşma başlamaktadır. Dost ve akraba ziyaretleri ile devam eden bayram günü, aileler arasında eğer varsa tüm dargınlık ve kırgınlıklar ortadan kalkmaktadır. Aileler tatlı yiyip tatlı konuşmayı tercih etmektedirler.

Batı Trakya Türk toplumunda uzun yıllardan beri değişmeyen adet haline gelmiş diğer bir özellikte, Batı Trakya Türk köyleri arasında bayramlarda düzenlenen futbol turnuvalarıdır. Köyler arasında düzenlenen bu futbol turnuvaları, Batı Trakya Türk toplumu arasında bir-

lik ve beraberliğin sağlanmasında büyük rol oynadığı da bir gerçektir.

Ayrıca, Batı Trakya'da düzenlenen bayram eğlenceleri de yüzlerce Batı Trakyalı Türkü böyle önemli birgünde biraraya getirmesi bakımından büyük önem arz etmektedir.

Kısacası Batı Trakya'da bayramların başka bir tadı vardır. Her yıl olduğu gibi bu yıl da Türkiye Diyanet İşleri Başkanlığı gönderdiği dört din görevlisi ile Ramazanda Batı Trakya Türklerini yalnız bırakmamıştır. Diyanet İşleri Başkanlığının Batı Trakya'ya gönderdiği din görevlilerinden Sayın Mehmet Emin Bayar halen Diyanet İşleri Başkanlığı Başmüfettişlik sekreterliğini, Hacı Osman Demirhan Diyanet İşleri Başkanlığı Mushaflar İnceleme Kurul üyeliği görevini sürdürmektedir. Diğer din görevlileri de Ahmet ve Şükriye Açıklol'dur. Bu değerli misafirler etkileyici bir dille İslâm dininin esaslarını ve gereklerini Batı Trakya'daki Müslüman din kardeşlerimize anlatmışlardır. Böylece kutsal Ramazan günlerine ayrı bir zevk katmışlardır. Bu kutsal görevin yerine getirilmesinde tek yetkili kuruluş olan Türkiye Diyanet İşleri Başkanlığına ve T.C. Devletine Batı Trakya Türk Halkı'nın duyduğu minnetini burada açık bir şekilde belirtmek isterim.

Batı Trakya Türk Cemaatı yalnız olmadığını, arkasında her türlü idari kuruluşları ile koskoca bir Türk Devletinin olduğunu böylece bir daha anlamıştır.

Batı Trakya Türkleri İçin Pakistan'dan Atina'ya Nota

Pakistan'ın, Batı Trakya'daki Müslüman Türk azınlığına baskı yapıldığı gerekçesiyle Yunanistan hükümetine bir protesto notası verdiği bildirildi.

Haftalık siyasi Hiciv Dergisi Pondiki, Pakistan'ın Atina büyükelçisinin kısa bir süre önce Yunanistan Dışişleri Bakanlığına giderek, "Batı Trakya'da olup bitenler için" sert bir protesto notası verdiğini yazdı.

Dergi, Yunan Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin bu nota karşısında şaşkınlık içinde kaldıklarını ve notayı kabul etmeyerek, Pakistanlı büyükelçiden durumu yeniden araştırmasını istediklerini belirtti.

Pondiki'ye göre, Pakistan büyükelçisi birkaç gün sonra tekrar Yunanistan Dışişleri Bakanlığına giderek, herhangi bir hatanın söz konusu olmadığını söyledi.

BTTDD Genel Başkanı Tahsin Salihoğlu'nun Pakistan Başbakanı Bayan Benazir Butto'ya gönderdiği teşekkür mektubu



Kuruluş Tarihi: 1946
BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEĞİ
Genel Merkezi
Hacı Beşir Tekkesi Sk. No. 7 Cağaloğlu - İstanbul
Tel : 527 68 57

26 May 1989

Her Excellency Mrs. Benazir Bhutto
Prime Minister of the
Islamic Republic of Pakistan

Excellency,

We, as the Solidarity Association of Western Thrace Turks, would like to express to Your Excellency our profound gratitude for the concern expressed by the Government of Pakistan on the matter of the discriminative policies being exercised by the Greek Government upon the Muslim Turks living in Western Thrace. This has been a great source of support and encouragement for the Muslim community of Western Thrace and ourselves.

It is our hope that this exemplary and brotherly gesture of the Government of Pakistan be followed by other Muslim countries. We believe that we will continue to benefit from Your Excellency's precious support in future.

Please accept, Excellency, the assurances of our highest consideration.

Yours respectfully,

Tahsin Salihoğlu
President
Solidarity Association of
Western Thrace Turks
Istanbul, Turkey



Yunanistanın Batı Trakya'daki Türklerin arazilerini gasbetmesi Bursa'da derneğimiz genel merkezince tertiplenen yürüyüşle kınandı.



**KARACAOĞLAN KÖYÜ 5 MART
1989 PAZAR GÜNÜ TARİHİ BİR
YÜRÜYÜŞE SAHNE OLDU**

**TOPRAKLARI GASBEDİLMEK
İSTENEN BATI TRAKYA
TÜRKLERİ YUNAN ZULMÜNÜ
LANETLEDİ**